

Handlings- og økonomiplan 2026-2029

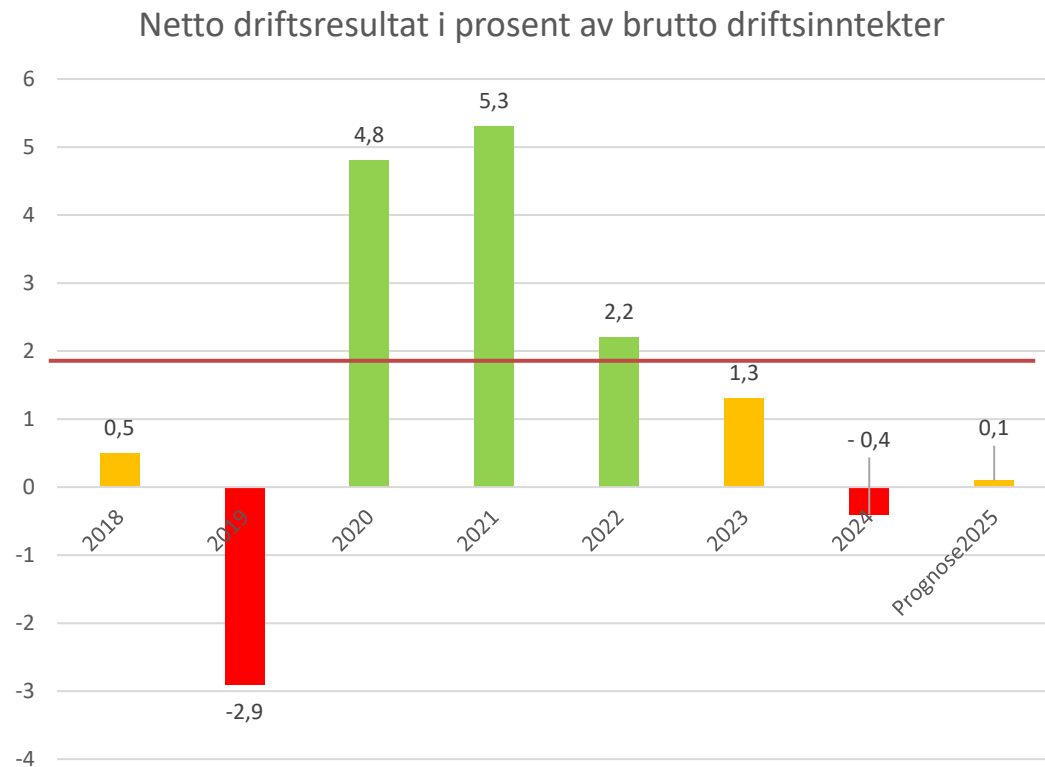
A photograph of a person walking a dog on a gravel path in a forest. The trees are bare with some autumn-colored leaves, and the ground is covered in fallen leaves. The text "Kommunedirektørens forslag" is overlaid on the image.

Kommunedirektørens forslag



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
– på kornet

Status per 2. tertial



- Budsjett 2025 - netto drift på 12 mill kr.
 - Inkludert ekstrabevilgning på 36 mill kroner
- 1. tertial
 - En prognose på -30 mill kr
 - Stillingskontroll og innkjøpskontroll
- 2. tertial
 - Usikkerhet - mange vurderinger/ forutsetninger
 - Ser effekt av stillings- og innkjøpskontroll
 - Økte skatteinntekter (KS anslag +1,5 mrd)?
 - En prognose for året +/-0

2. tertialrapport

- Kortsiktig tiltak i 2025 – stillingskontroll og innkjøpskontroll
- Langsiktig – omstilling og kontinuerlig forbedring
- Det er veldig stor forskjell å gå ut av 2025 i svakt pluss eller balanse, enn med røde tall
- Ledere og medarbeider sammen med tillitsvalgte har gjort, og gjør, en formidabel jobb





Indre Østfold en del av verden – hvor er vi nå?

- Fortsatt krig og uro
- Flyktningestrøm og ulikheter
- Kamp om de kloke hodene og hendene
- Klima- og miljøendringer som gir behov for økt beredskap
- Utenforskap
- Statlig detaljstyring på mange områder
- Fortsatt høy prisvekst og svakere nedgang i renter
- Redusert økonomisk handlingsrom over år – en rikt stat og «fattig» kommunesektor



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
– på kornet



Forventningsgapet

- Nasjonale politikere gir løfter til innbyggerne på vegne av kommuner og fylkeskommuner.
- Ofte blir slike valgløfter presentert som gladsaker uten at det kommer frem at det er kommunesektoren som får regningen og ansvaret.
- Nasjonale politikere har samtidig forventninger til at kommuner og fylkeskommuner skal etterleve den politikk og de lover de vedtar.
- Media bidrar også til å bygge opp under forventninger til hva kommuner og fylkeskommuner bør levere.

Fra: KS



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
– på kornet

Dramatisk budsjettforslag: Vil legge ned sykehjem, skoler og en barnehage

- Fredriksstad blad

Kommunekollapsen: Politikerne er ubegripelig passive i møte med det som burde bekymre dem mest.

- Kommentar i NRK Ytring

Krevende tider i Kommune-Norge



Kommunen har redusert kostnadene til eldreomsorgen med 90 millioner – nå står barnevernet for tur

- Sarpsborg Arbeiderblad

Skal ha spart 269 millioner om fire år: -

Våre barn skal ha en trygg oppvekst

- Østlands-Posten

Nytt budsjett lagt fram: - Vi må venne oss til en ny virkelighet

- Moss Avis

Her er kommunedirektørens kuttliste:

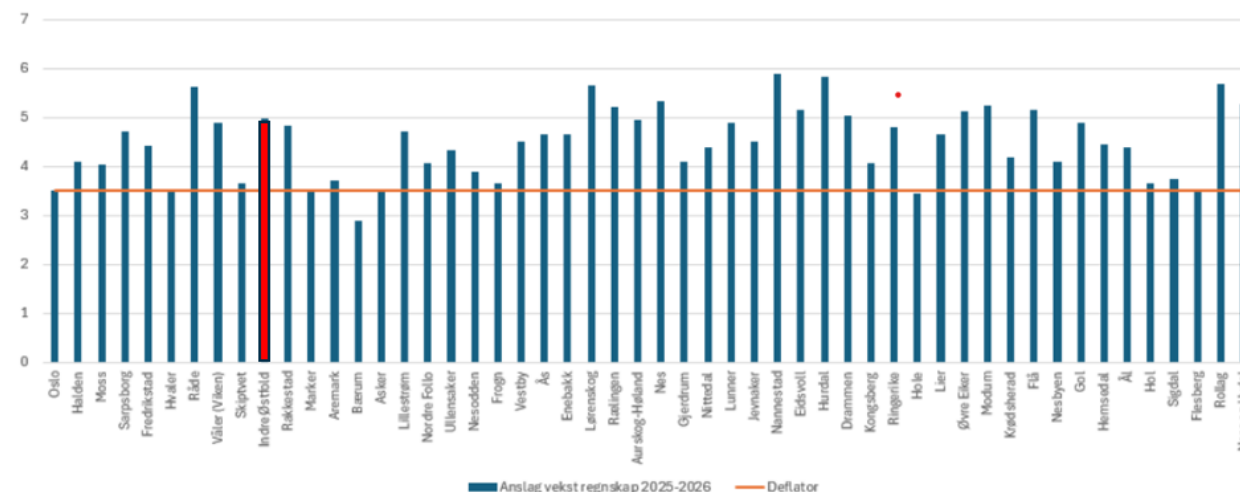
- Smerter å legge fram
- Indre Akershus blad



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet



Anslag vekst regnskap 2025-2026



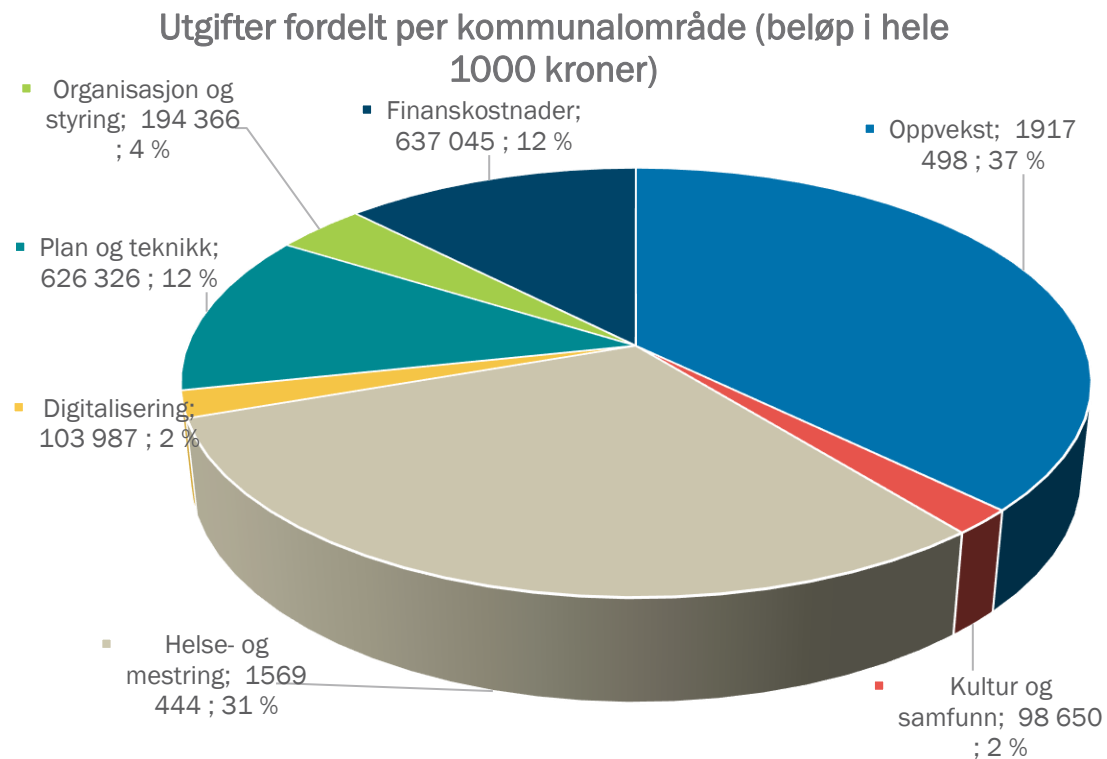
Vekst i frie inntekter fra 2025 til 2026

	2025	2026	Endring
Nominell vekst i frie inntekter fra 2025 til 2026	3 627 373	3 807 403	180 030
- Beregnet lønns- og prisvekst fra 2025-2026			126 958
Korrigert vekst i frie inntekter			53 072
- Oppgavekorrigeringer: - helårseffekt redusert foreldrebetaling 1. august 2025, økt basistilskudd leger, avvikle overgangsordningen barnevern			15 800
Til vekst i kostnader			37 272



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

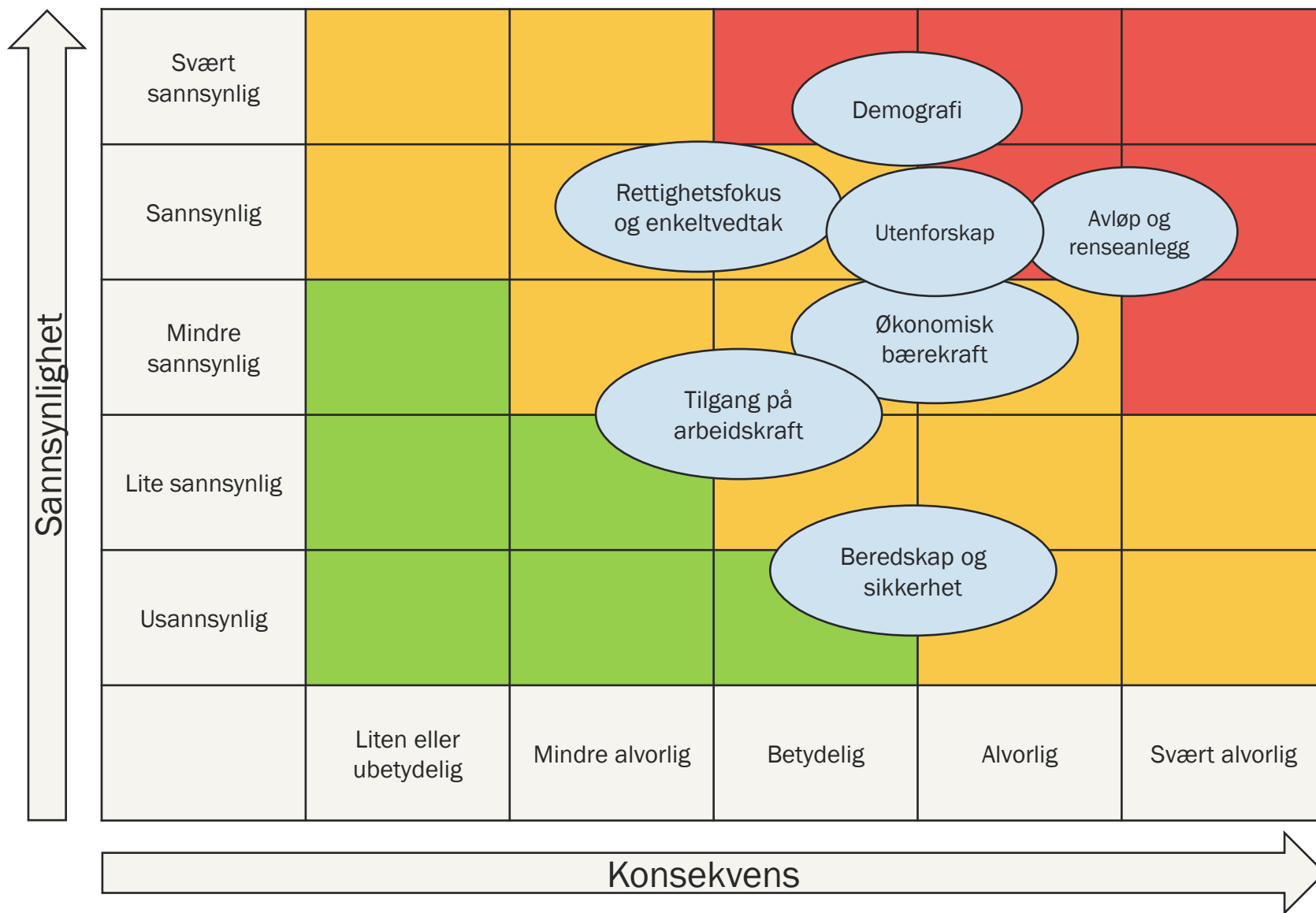
Leverer kommunale tjenester i 2026 for 5,1 milliarder kroner



- Tjenester for 4,5 mrd. kroner
 - Oppvekst 1,917 mrd – 37% (Nav 168,9/4%)
 - Helse og mestring 1,569 mrd - 31%
 - Plan og teknikk – 0,626 mrd – 12%
 - Organisasjon og styring – 0,194 mrd – 4%
 - Digitalisering – 0,104 mrd – 2%
 - Kultur og samfunn – 0,099 mrd – 2%
- Finanskostnader 0,637 mrd
- Investeringer på 1,034 mrd kroner

Noen overordnede utfordringer vi må løse

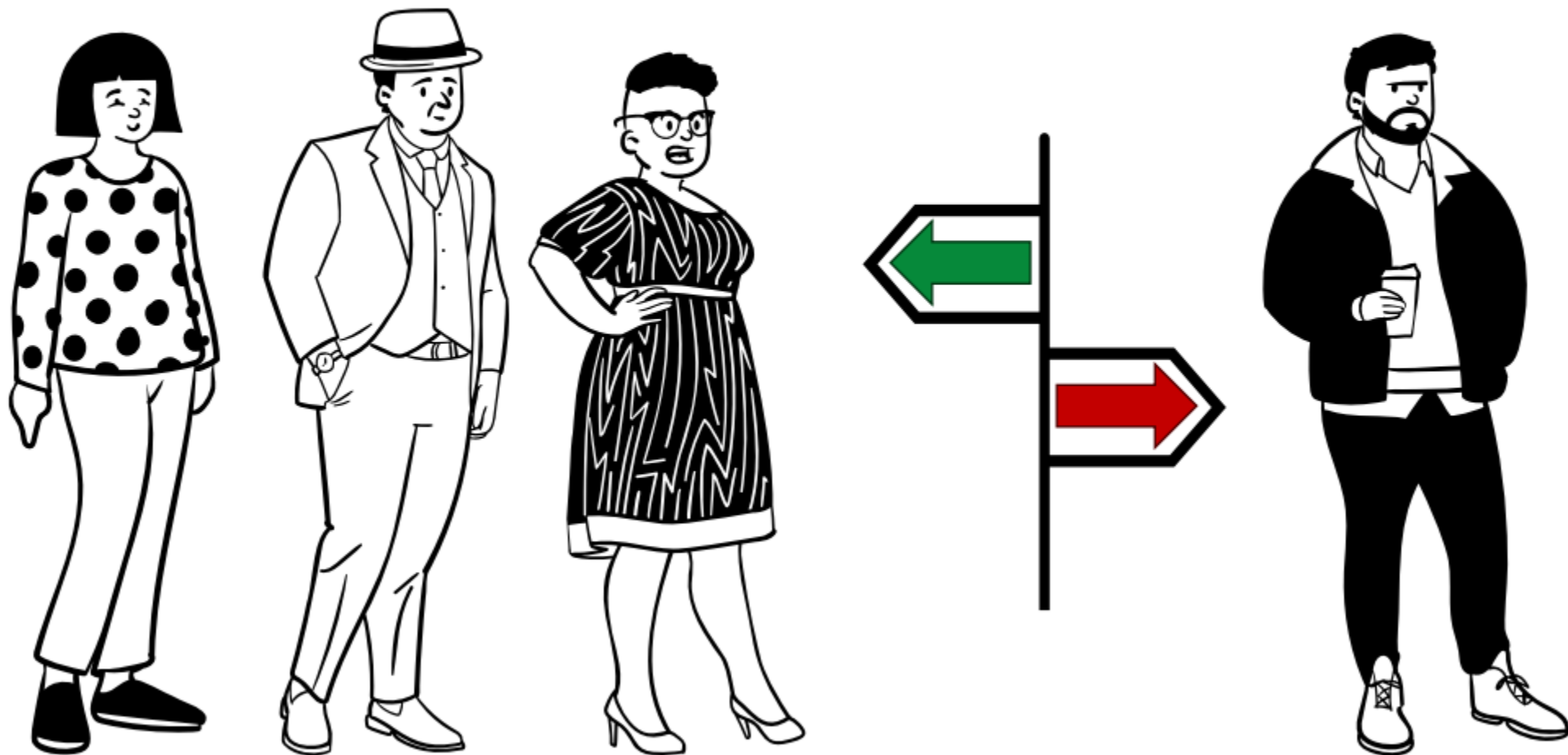




Utenforskap



1 av 4 i yrkesaktiv alder i Indre Østfold står på utsiden av arbeidslivet (24%)



= 6 800 personer

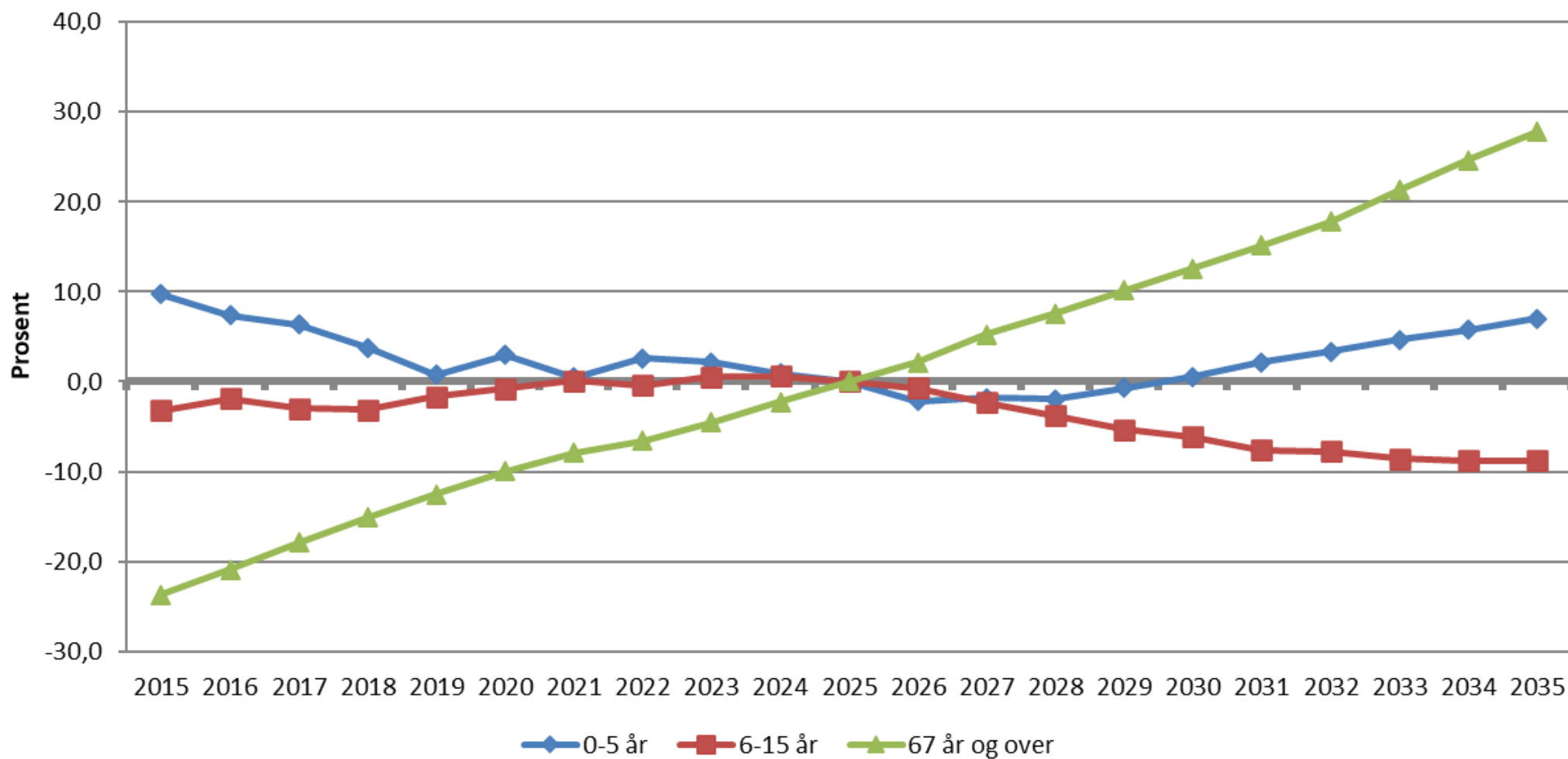
Demografi



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
– på kornet

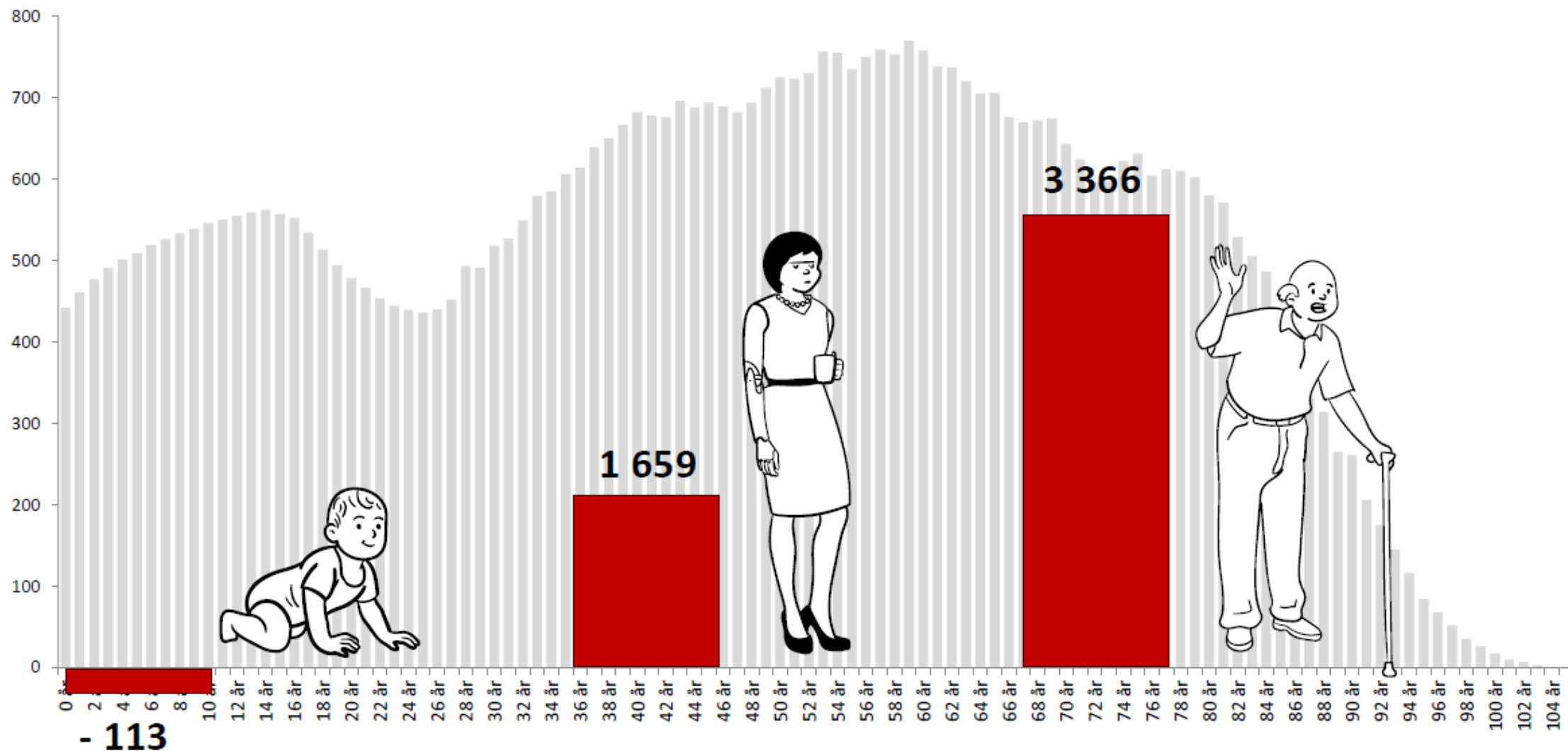
Utvikling folketall 0-5 år, 6-16 år og 67 år + i kommunen per 1.1

(2025 = 0, SSB MMMM-alternativ TBU metode / kommunens egen fremskriving)



Befolkningen i Indre Østfold

2050



3118 INDRE ØSTFOLD

Anslag årlig endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner) per tjenesteområde som følge av befolkningsendringer

(2025 kroner og endring fra 1.1.2025)

Endring utgiftsbehov per 1.	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommune- helse	Barnevern	SUM INDRE ØSTFOLD
2026	25 955	-7 058	-18 786	3 950	3 769	-638	7 192
2027	45 941	-16 354	817	3 375	3 920	-706	36 992
2028	43 579	-15 182	-2 450	2 992	2 821	-577	31 183
2029	39 003	-15 565	7 623	2 356	3 271	-668	36 020
2030	41 601	-9 151	7 896	1 931	2 799	-863	44 211
2031	42 817	-14 828	10 618	1 072	3 212	-667	42 224
2032	44 842	-1 454	7 896	765	3 231	-847	54 433
2033	50 729	-8 405	8 168	789	4 078	-249	55 109
2034	55 318	-2 003	6 807	902	3 665	-294	64 396
2035	63 121	77	7 351	295	3 363	-297	73 910
Sum 2026-2035	452 906	-89 923	35 939	18 427	34 128	-5 807	445 669



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

KS sitt innspill til høringen på Stortinget om Statsbudsjettet

- *"Kommunesektoren har stått og står fortsatt overfor store omstillinger.*
- *De fleste kommunene opplever nedgang i antall barn og unge samtidig som antall eldre over 85 år øker.*
- *Beregningene av merkostnadene av den demografiske utviklingen legger til grunn at kommunene og fylkeskommunene umiddelbart reduserer eller øker tilbudene i takt med endringene i størrelsen på ulike aldersgrupper.*
- *For 2026 innebærer dette at kommunene netto forventes å flytte 1,8 mrd. kroner fra oppvekstsektoren til omsorgstjenester.*
- *Dette er svært krevende både lokalpolitisk og økonomisk."*



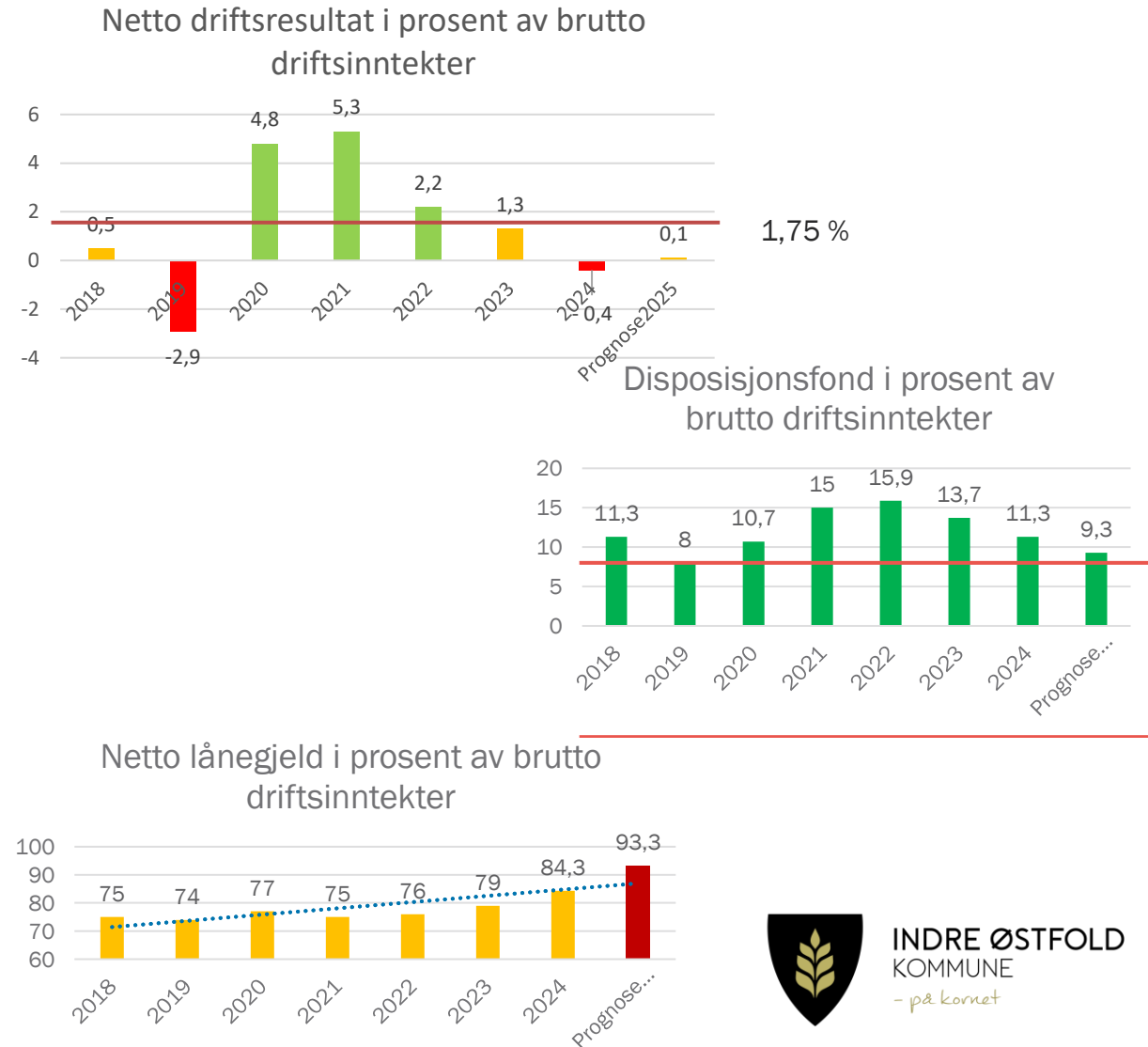
Økonomisk bærekraft



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
– på kornet

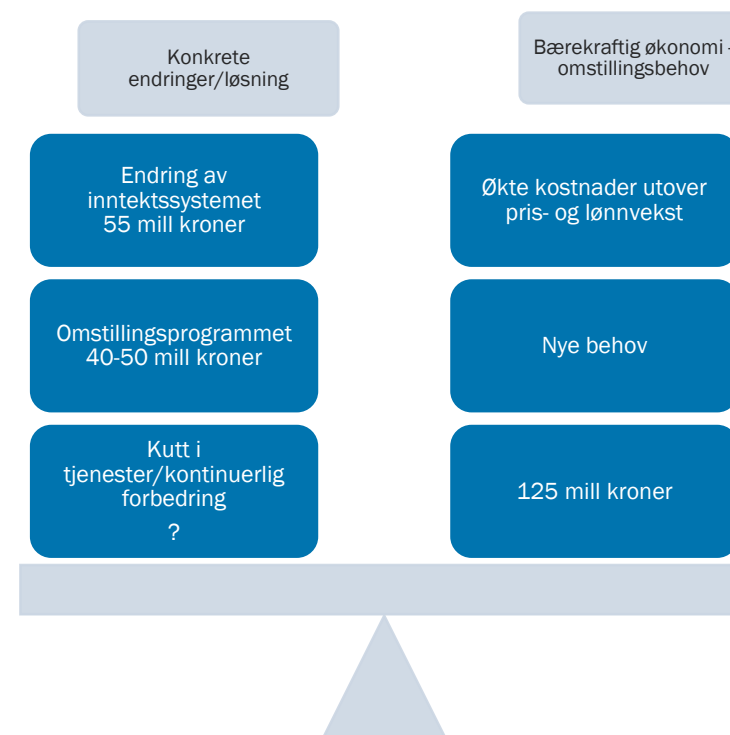
Bærekraftig økonomi

- Økonomiske rammebetingelser
 - Staten fastsetter inntektene
 - Kommunen må tilpasse utgiftene
 - Skyving av oppgaver mellom forvaltningsnivåer - manglende utgiftsdekning
- Lovpålagt med finansielle nøkkeltall
 - Netto driftsresultat (+1,75 %/90 mill)
 - Disposisjonsfond (over 8 %/400 mill)
 - Gjeldsgrad (maks 90 %/4,5 mrd)



Behov for omstilling - sunn og bærekraftig økonomi

- Tidligere handlings- og økonomiplaner
 - Behov for omstilling og effektivisering av driften på 125 mill kroner i planperioden
- Ikke en konstant angitt størrelse
 - Store utgiftsøkninger og endringer
 - Oppvekstreformen, ITO, skoleskyss, økte individuelle rettigheter
 - Endret investeringsbehov – økte rente- og avdragskostnader
 - Manglende kompensasjon for prisvekst (2022: 60 mill kroner)
 - Delvis kompensasjon for prisvekst gjennom økte overføringer til kommunene (4,3 mrd kroner/ IØK 36 mill kroner)
 - Regelendringer – grunnrenteskatten – redusert eiendomsskatt
- Men effekter som har gjort at vi har beveget oss i retning av 125 mill kroner:
 - Full effekt av endringer i inntektssystemet 55 mill kroner (delkostnadsnøkler 15 mill kroner, skatt/inntektsutjevning 40 mill kroner)
 - Omstillingsprogrammet 20 mill kroner i 2025, økende til 40 i 2026
 - Budsjettreduksjoner/kontinuerlig forbedringer i tjenestene hvor tjenestene absorberer økt tjenestebehovet

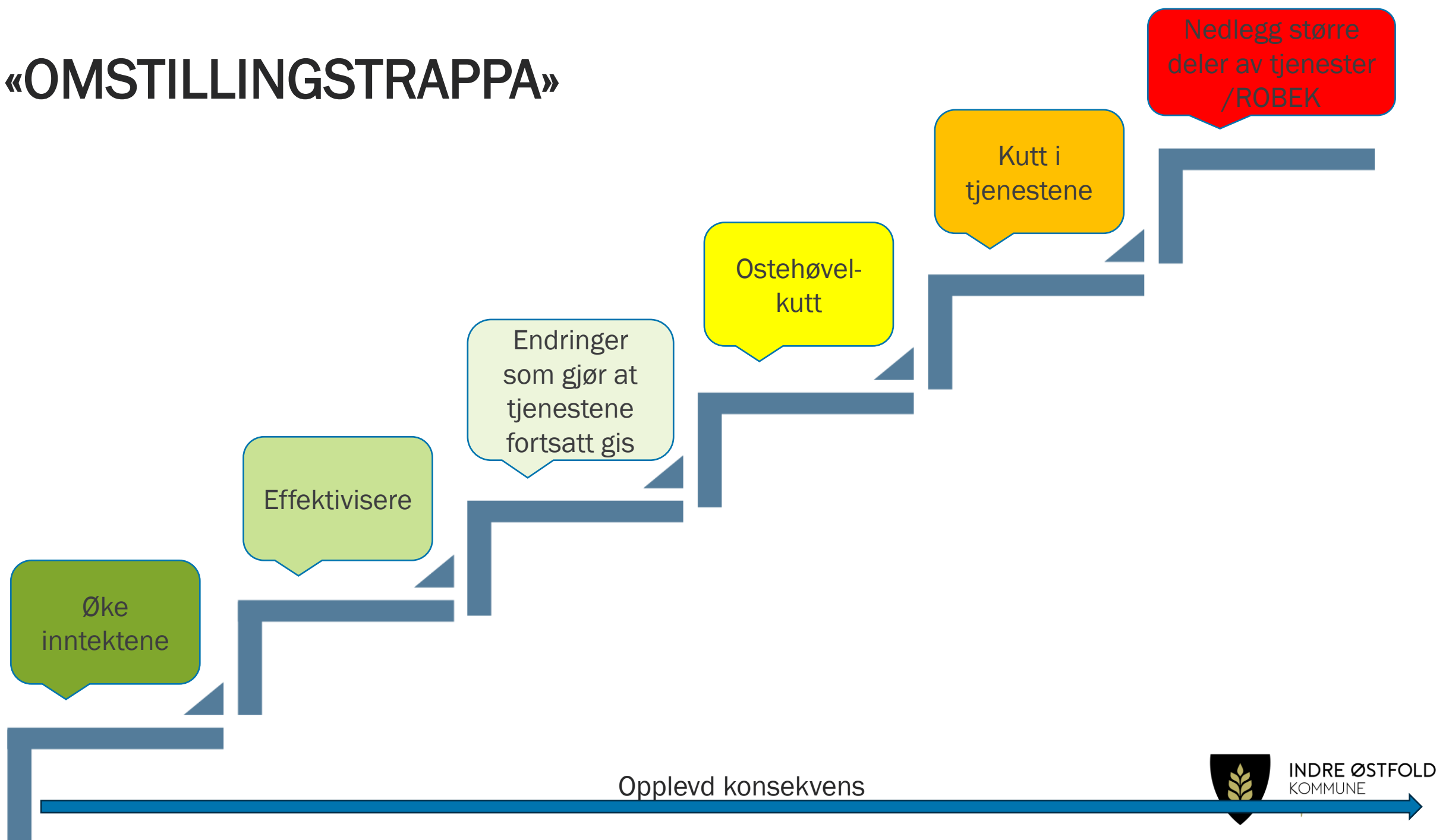


Omstillingsprogrammet

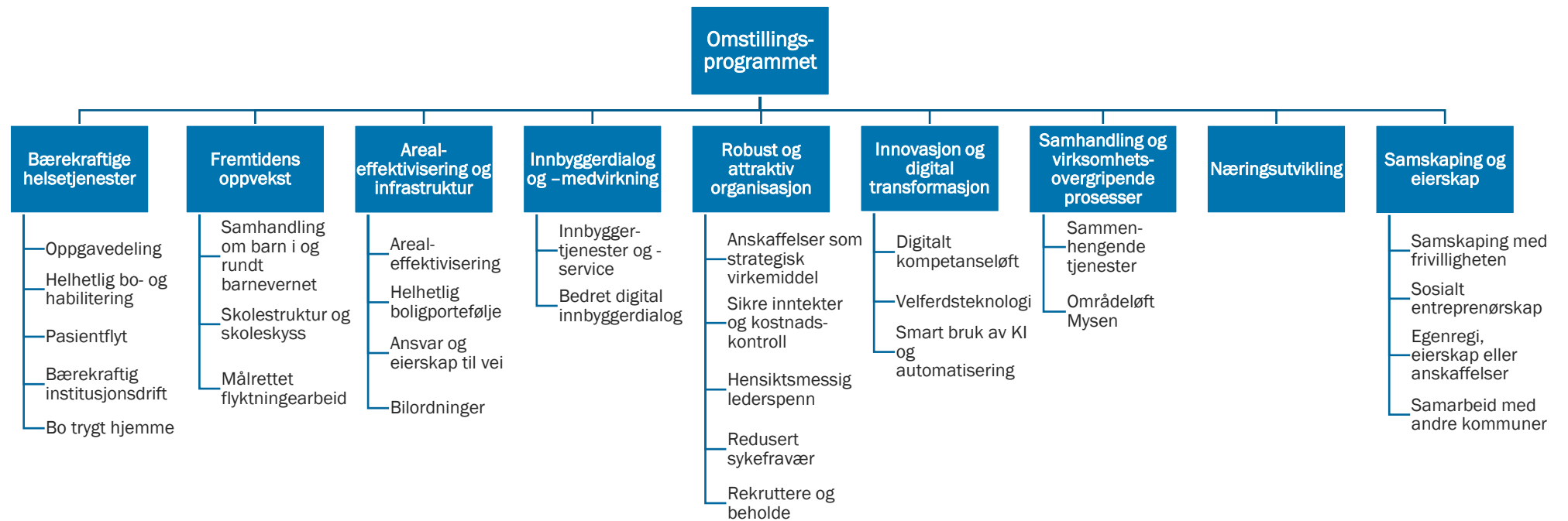
A teal-colored line graphic consisting of two horizontal segments connected by a downward-pointing chevron.

INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
– på kornet

«OMSTILLINGSTRAPPA»



Omstillingstiltak og kontinuerlig forbedring



Omstillingstiltak og kontinuerlig forbedring

Tema	2025	2026	2027	2028	2029
Bærekraftige helsetjenester	-6 000	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500
Fremtidens oppvekst	-9 280	-19 560	-19 560	-19 560	-19 560
Arealeffektivisering og infrastruktur	-937	-3 484	-7 995	-10 367	-10 367
Innbyggerdialog og -medvirkning					
Robust og attraktiv organisasjon	-2 650	-3 150	-4 150	-4 150	-4 150
Innovasjon og digital transformasjon		-1 000	-2 000	-3 000	-3 000
Samhandling og virksomhetsovergripende prosesser	-1 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Næringsutvikling					
Samskaping og eierskap	-350	-1 050	-1 050	-1 050	-1 050
Totalsum	-20 217	-38 744	-45 255	-48 627	-48 627



Budsjettforutsetninger



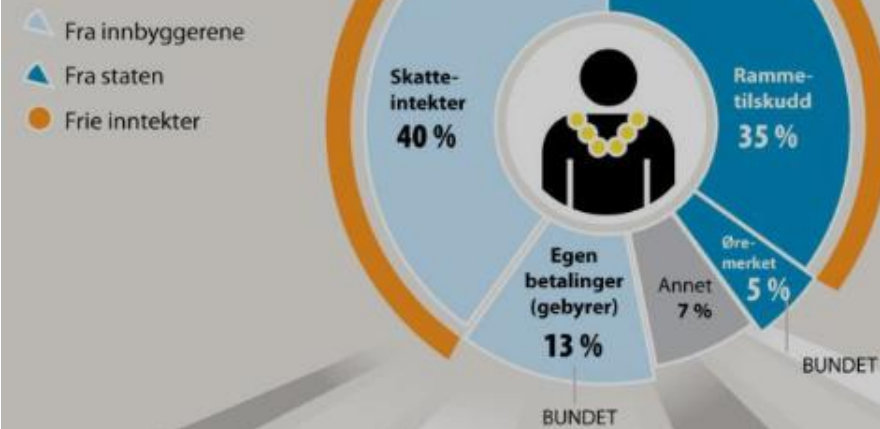
INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

Handlings- og økonomiplan 2026-2029

- Budsjettet må utarbeides innenfor rammebetingelsene
 - Frie inntekter
 - Inntekts- og formuesskatt
 - Rammetilskudd inkl. inntektsutjevning
 - Eiendomsskatt
 - Andre generelle driftsinntekter
 - Integreringstilskudd
 - Rentekompensasjon
 - Finansinntekter
 - Renteinntekter
 - Utbytte
- Kommunalområdene
 - Salgsinntekter
 - Avgifter og brukerbetalinger
 - Overføringer
 - Refusjoner

Slik får kommunene inntektene sine

Frie inntekter er midler kommunene fritt kan disponere uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler.



Rammevilkår og budsjettforutsetninger

Utenfor kommunens påvirkning:

- Statsbudsjettet økning i frie inntekter – nominell vekst på 180 mill kroner - realvekst om lag 39 mill kroner
- Endring i pensjonskostnader med 28 mill kroner fra 2025 (60 mill fra 2024)
- Forventet lønnsvekst på 4,0%, forventet prisvekst på 2,8%
 - Kommunal deflator (vektet snitt av pris- og lønnsvekst) 3,5%
- Svak nedgang i styringsrenten fra 4,0% med en rentenedgang i 2026

I tillegg

- Nye oppgaver eller krav som pålegges kommunene med delvis finansiering



Forutsetningene rundt sentrale inntekter

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Politisk vedtatt budsjett 2025	Øk.plan 2026
Rammetilskudd	-1 812 972	-1 820 305	-1 899 440	-2 007 339
Inntekts- og formuesskatt	-1 408 408	-1 728 846	-1 706 993	-1 812 955
Eiendomsskatt	-57 382	-54 200	-55 200	-52 600
Andre generelle driftsinntekter	-186 930	-134 500	-134 500	-108 000
Sum generelle driftsinntekter	-3 465 693	-3 737 851	-3 796 133	-3 980 894
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	3 264 498	3 419 256	3 510 896	3 637 408
Brutto driftsresultat	3 176	-103 595	-70 243	-113 486
Renteinntekter	-105 050	-87 000	-107 000	-81 885
Utbytter	-37 619	-20 000	-12 400	-13 500
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-2 870	-500	-500	-2 000
Renteutgifter	226 398	248 202	244 942	271 531
Avdrag på lån	140 630	165 715	158 875	164 300
Netto finansutgifter	221 489	306 417	283 917	338 446

- Vekst i frie inntekter på 5,0% fra anslag regnskap 2025 (+10 mill)
- Endret kommunalt skattøre -1,40%-poeng til 11,35%
- Halvering av kommunens andel av formuesskatten over 2 år hvor den siste delen kommer nå i 2026. Formuesskatten blir erstattet med inntektsskatt.
- Den symetriske skatteutjevningen til kommunene blir trappet opp fra 62% til 64% i 2026. Dette er hensyntatt i fastsetting av skatt/rammetilskudd
- Økt grunnrenteskatt til staten - gir fradrag i grunnlaget for eiendomsskatt – reduserer eiendomsskatten med ca. 3,0 mill kroner.
- Utbytte fra ØE satt noe høyere enn utbetalt utbytte i 2025 (13,5 mill) og utbytte fra IØE som vedtatt i økonomiplan (1 mill. fra 2027).
- Noe høyere avkastning på finansielle omløpsmidler enn tidligere.
- Betydelig økning i rente- og avdragsutgifter

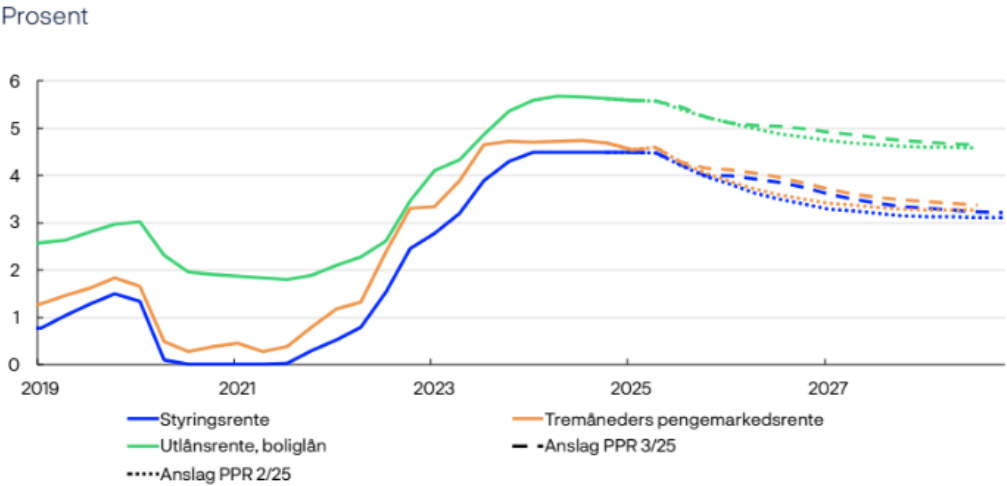


Integreringstilskudd



- Bosetting av flyktninger gjøres etter anmodning
 - 2022 184
 - 2023 198
 - 2024 180
 - 2025 65
 - 2026 55
 - 2027- 30
- Budsjettet med 97 mill kroner i integreringstilskudd i 2026
- Bolig, introduksjonsstønad, helsetjenester, skole, barnehage, supplerende sosialhjelp
- Redusert bosetting gir betydelig nedgang i integreringstilskuddet utover i perioden, med tilsvarende nedjustering av utgiftspostene i budsjettet

Høye investeringer, økte rente- og avdragsforpliktelser



Kilder: LSEG Datastream, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Renter og avdrag 2026

	2026	2027	2028	2029
HØP 2025-2028	4,00	3,50	3,50	
HØP 2026-2029	4,58	4,45	4,45	4,45

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Politisk vedtatt budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Renteutgifter	226 398	248 202	244 942	271 531	303 846	347 799	396 182
Avdrag på lån	140 630	165 715	158 875	164 300	181 600	199 277	213 575
Netto finansutgifter	221 489	306 417	283 917	338 446	385 099	437 716	493 495

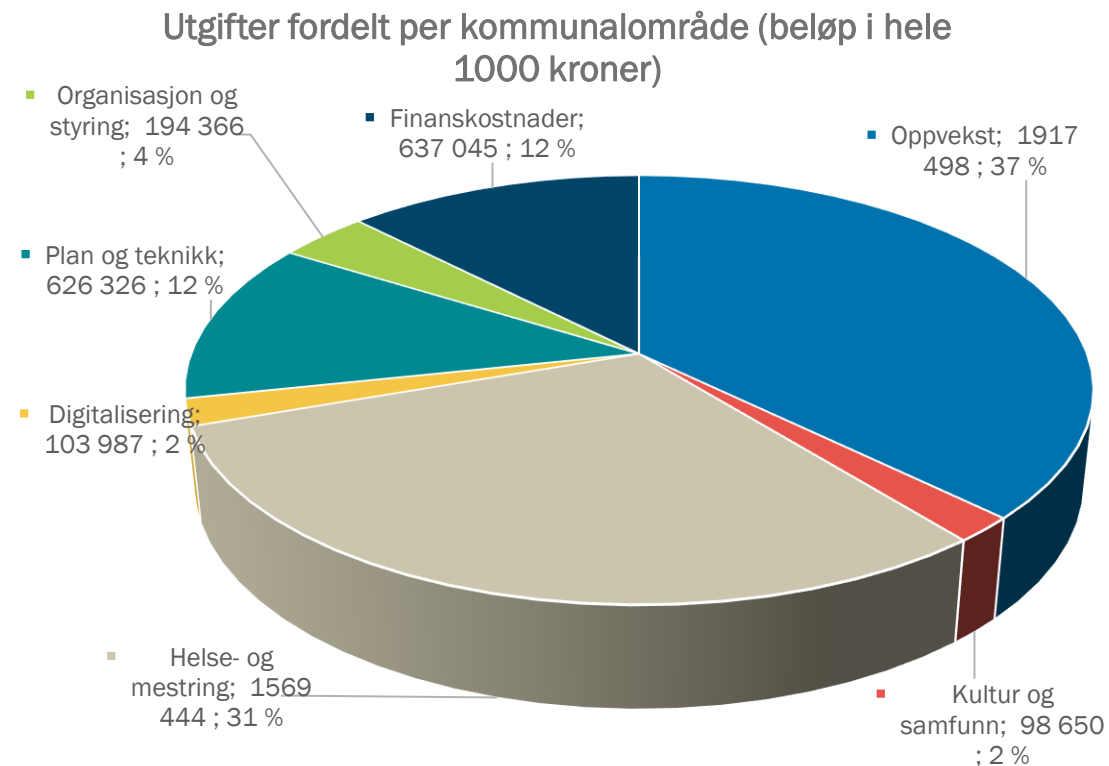
- Årlige investeringer i størrelsesorden 1,0 mrd. kroner
 - Finansiert gjennom selvkost
 - Selvfinansierende prosjekter
 - Finansiert av frie inntekter/fond
- Startlånsordningen videreføres med 190 mill kroner
- Rentenedgangen lar vente på seg



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

Til drift på kommunalområdene

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Politisk vedtatt budsjett 2025	Øk.plan 2026
Rammetilskudd	-1 812 972	-1 820 305	-1 899 446	-2 007 339
Inntekts- og formuesskatt	-1 408 408	-1 728 846	-1 706 993	-1 812 955
Eiendomsskatt	-57 382	-54 200	-55 200	-52 600
Andre generelle driftsinntekter	-186 930	-134 500	-134 500	-108 000
Sum generelle driftsinntekter	-3 465 693	-3 737 851	-3 796 139	-3 980 894
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	3 264 498	3 419 256	3 510 896	3 637 408
Brutto driftsresultat	3 176	-103 595	-70 243	-113 486
Renteinntekter	-105 050	-87 000	-107 000	-81 885
Utbytter	-37 619	-20 000	-12 400	-13 500
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-2 870	-500	-500	-2 000
Renteutgifter	226 398	248 202	244 942	271 531
Avdrag på lån	140 630	165 715	158 875	164 300
Netto finansutgifter	221 489	306 417	283 917	338 446



Fra 2025..... til budsjett 2026

Utgangspunktet er vedtatt budsjettet for 2025

- + Vedtak for 2026 fra tidligere perioder
- + Vedtatte budsjettendringer gjennom året 2025 med effekt kommende år
- + Kompensasjon for lønns- og prisvekst

= Konsekvensjustert budsjett

- + Kommunedirektørens forslag til innsparingstiltak
- + Nye tiltak – driftskonsekvenser (må) /nye prioriteringer (satsinger)

= Ny budsjettramme for 2026

- + lederne utformer et detaljbudsjett på bakgrunn av tildelt ramme inkl. kommunedirektørens prioriterte innsparingstiltak og nye tiltak



I dette er økonomiske effekter i omstillingsprogrammet innarbeidet

Tiltak	Forventet realisert					
	2025	2025	2026	2027	2028	2029
Omstillingsprogrammet 2c - Vurdering og gjennomgang av stabene, avvikling av lederårsverk	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
Omstillingsprogrammet 2c - Vurdering og gjennomgang av stabene, Reduserer stillingsressurser på virksomhetsstyring	-300	-300	-300	-300	-300	-300
Omstillingsprogrammet 2e) - Rekruttere og beholde, reduserte kostnader til stillingsutlysninger	-250	0	-250	-250	-250	-250
Omstillingsprogrammet - avslutte avtale med Inspiria	-280	-280	-560	-560	-560	-560
Omstillingsprogrammet - innsparing abonnementer, bevertning, velferdstiltak mm på Oppvekst	-2 130	-2 130	-2 130	-2 130	-2 130	-2 130
Omstillingsprogrammet - oppsigelse av IKT-lisens i skole	-370	0	-370	-370	-370	-370
Omstillingsprogrammet - sammenhengende tjenester	-500	-500	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Samordne områdene Flyktning NAV og Migrasjonssenteret	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Skolestruktur og skoleskyss	-5 000	-5 700	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Effektiviseringstiltak og omstilling seksjon Behandling og mestring	0	0	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Omstillingsprogrammet - sammenhengende tjenester	-500	-500	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Ytterligere forventet innsparing i omstillingsprogrammet - delprosjekt 7 Helse og omsorg	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Omstillingsprogrammet Reduksjon i tiltak rettet mot næring	-350	-350	-1 050	-1 050	-1 050	-1 050
Omstillingsprogrammet - ansvar for eierskap og vei	0	0	0	-2 000	-3 000	-3 000
Omstillingsprogrammet - arealeffektivisering/leieavtaler	-100	0	-1 000	-2 000	-2 000	-2 000
Omstillingsprogrammet - innovasjon og digital transformasjon	0	0	-1 000	-2 000	-3 000	-3 000
Omstillingsprogrammet - anskaffelser	-500	-500	-1 000	-2 000	-2 000	-2 000
Omstillingsprogrammet - salg av kommunale boliger	-837	-837	-2 484	-3 995	-5 367	-5 367
Totalsum	-20 217	-20 197	-38 744	-45 255	-48 627	-48 627

SAMMEN OM FRAMTIDA

Kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi 2021-2032
Indre Østfold kommune
Vedtatt 15. juni 2021



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

Kommunalområdene



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

Kort om kommunalområdet Oppvekst

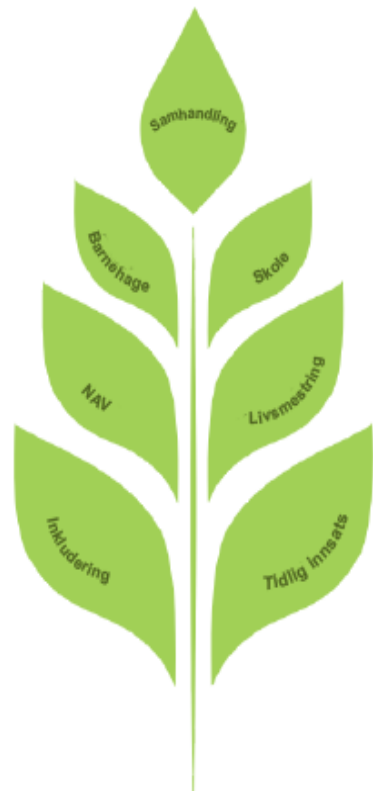
Utfordringer og prioriteringer

Utfordringer

- En hovedutfordring de siste årene, har vært en betydelig vekst i antall barn, unge og familier med omfattende bistandsbehov. Dette er merkbart i alle seksjoner. Det er en utfordring å prioritere mellom disse økningene og samtidig balansere den regulære driften, som dermed har blitt merkbart strammere.
- En nasjonal og lokal forventning om nedgang i barnetall er delvis oppfylt, men en tilhørende nedgang i behov, er foreløpig ikke realiserbart.

Prioriteringer

- Omstilling gjennom prosjekter i omstillingsprogrammet, for å unngå flate kutt i drift. Videreføring av enkelte prosjekter, samt avvikle noen eksisterende. Nye prosjekter og prioriteringer blir et viktig arbeid i første halvdel av 2026.
- Videreføre arbeidet med Oppvekst sitt system for samhandling, jmf. Oppvekstplanen.
- .



Oppvekst

- den viktigste veksten

Jeg har
tro på deg

Jeg har
tid til deg

Sammen skaper
vi muligheter



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

Driftsbudsjett, Oppvekst - forslag til rammeendringer

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Politisk vedtak				
Drift i henhold til vedtak fra 1. tertial 2025 - årsverk i skole, opprettholdelse av homestart og oppfølging fosterhjem og biologiske foreldre	4 480	4 480	4 480	4 480
Redusert foreldrebetaling ihht statlige prioriteringer, fra kr 2000 til kr 1200	19 600	19 600	19 600	19 600
Sum Politisk vedtak	24 080	24 080	24 080	24 080
Innsparingstiltak				
Skyss til SFO i ferier etter opplæringslova § 4-1	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Tilpasning av driften som følge av forventning om færre bosettinger av flyktninger	0	0	-25 000	-30 000
Tilpasning integreringsmidler i skole og barnehage etter behov	-2 773	-2 773	-2 773	-2 773
Vakanser i fagenhet	-290	-220	0	0
Øke inntekt for tilsyn fosterhjem	-500	-500	-500	-500
Sum Innsparingstiltak	-5 063	-4 993	-29 773	-34 773

Driftsbudsjett, Oppvekst - forslag til rammeendringer

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
<i>Nye tiltak</i>				
Avlastning i barnevernet	2 000	2 000	2 000	2 000
Avsluttet overgangsordning 1.1.26 (oppvekstreformen) - satser for spesialiserte fosterhjem	2 600	2 600	2 600	2 600
Fosterhjem og endret avlønning	3 200	3 200	3 200	3 200
Lovfestet kompensasjon til fosterforeldre for tapt pensjonopptjening	1 200	1 200	1 200	1 200
Statlige barnevernstiltak	13 200	13 200	13 200	13 200
Tiltak til familier, fosterforeldre og biologiske foreldre for gjenforening	2 200	2 200	2 200	2 200
Videreføring av utvidet tilbud voksenopplæringen	0	4 300	0	0
Økt behov for bidrag til livsopphold samt uttesting av ReStart ung 16-24	10 198	15 738	11 483	10 000
Økt kommunal egenandel FACT- ung	500	500	500	500
<i>Sum Nye tiltak</i>	<i>35 098</i>	<i>44 938</i>	<i>36 383</i>	<i>34 900</i>
Nye tiltak og realendringer budsjett	54 115	63 725	30 390	23 907
Ramme 2026-2029	1 710 616	1 689 831	1 655 422	1 648 939

Kort om kommunalområdet Helse og mestring

- Kommunalområdet har to hovedutfordringer
 - Demografiutvikling og et økende antall eldre med bistandsbehov
 - En betydelig vekst i antall barn og unge med omfattende bistandsbehov
- Prioriteringer
 - Omstilling gjennom prosjekter i omstillingsprogrammet
 - Opplæring av nåværende og fremtidige ansatte (400 elever, studenter og praksiskandidater i 2025. I tillegg kommer lærlingene)
 - Pårørendearbeid, ny plan er vedtatt
 - Vekt på CRPD
 - Vekt på å dreie tjenestene til lavere nivåer i innsatstrappen
 - Velferdsteknologi



Driftsbudsjett, Helse og mestring - forslag til rammeendringer

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Politisk vedtak				
Drift i henhold til vedtak fra 1. tertial 2025 - endre dagens drift på Løkenenga	4 900	0	0	0
Drift i henhold til vedtak fra 1. tertial 2025 - ikke reforhandle turnusavtaler knyttet til kortvakter og beregning av erstatningsfri	1 000	1 000	1 000	1 000
Drift i henhold til vedtak fra 1. tertial 2025 - opprettholde helgeåpent på intensiv rehabilitering på Helsehuset	1 900	1 900	1 900	1 900
Drift i henhold til vedtak fra 1. tertial 2025 - opprettholde ordning med servicemedarbeidere på Helsehusets døgnavdelinger	650	0	0	0
Sum Politisk vedtak	8 450	2 900	2 900	2 900
Innsparingstiltak				
Ytterligere innsparing som følge av omstillingsprogrammet	-1 500	-2 500	-2 500	-2 500
Sum Innsparingstiltak	-1 500	-2 500	-2 500	-2 500

Driftsbudsjett, Helse og mestring - forslag til rammeendringer

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
<i>Nye tiltak</i>				
Nasjonal økning i driftstilskudd til fysioterapeuter	1 600	1 600	1 600	1 600
Varig styrking av budsjett til Avlastningshjemmet	3 600	3 600	3 600	3 600
Varig styrking av budsjett til omsorgslønn og støttekontakter	8 100	8 100	8 100	8 100
Varig styrking av budsjett til transport av brukere i Helse og mestring	1 150	1 150	1 150	1 150
Videreføre fra 2025: Bruk av vertskommunetilskudd til hjemmetjenesten	500	0	0	0
Ytterligere styrking som følge av demografiutvikling	5 000	15 000	25 000	35 000
Økt basistilskudd til fastleger i henhold til RNB 2025	3 944	3 944	3 944	3 944
Økte kostnader til kjøp av BPA-tjenester	16 200	14 200	12 200	10 200
<i>Sum Nye tiltak</i>	<i>40 094</i>	<i>47 594</i>	<i>55 594</i>	<i>63 594</i>
Nye tiltak og realendringer budsjett	47 044	47 994	55 994	63 994
Ramme 2026-2029	1 285 415	1 299 805	1 312 805	1 320 805

LD

Konkrete tiltak

- Løkenenga endres som vedtatt i 1. tertial med virkning fra 1.7.26 (årseffekt for tiltaket er: 9,8 millioner)
- Styrke hjemmetjenestene gjennom utvidelse av hverdagsrehabilitering og styrket hjemmesykepleie, men ikke nok til å møte demografiutfordringene framover.
- Lagt inn ytterligere styrking til kjøp av BPA, avlastning til barn og unge, og omsorgsstønad og støttekontakter. Vurdere "Fritid med bistand"
- Tatt ned kommunalt basistilskudd til fastleger som følge av manglende statlig finansiering
- I tillegg: vedtatt for 2026
 - Innsparing i omstillingsprogrammet 8,5 millioner
 - Innsparing innenfor Psykisk helse og avhengighet 2,5 millioner

- Investeringer:
 - Avlastningshjemmet til gamle helsestasjonen på Mysen
 - Dagsenteret på Heggin til gamle Mortenstua

Strategi, holde på antallet sykehjemsplasser, ikke legge ned (som enkelte andre kommuner i Østfold gjør)

- I forberedelsene til kommunedirektørens forslag er det jobbet med innsparingstiltak. Helse og mestring har gjennom to år tatt ned driften med mange millioner. Dersom nivået nå skal justeres ytterligere ned er det hele tiltak som er alternativet. I dokumentet ligger det alternativer som kan velges inn, disse er omfattende og dramatiske, og viser med all tydelighet alvoret som ligger i dette budsjettet.





Kort om kommunalområdet

Organisasjon og styring

Utfordringer og prioriteringer

- Begrensede ressurser

- Lite ressurser utover løpende drift

- Prioritere økt samhandling og digitalisering

Konkrete tiltak

- Prioritert økt kapasitet for å løse juridiske problemstillinger internt med ansettelse av kommuneadvokat og styrke advokat på barnevern

- Midlertidig økte lønnsressurser for å finansiere lærlinger

- Vurdere samhandling med andre om administrative tjenester

- Forutsetter bidrag til IPR fra alle 4 kommunene



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
– på kornet

Driftsbudsjett, Organisasjon og styring - forslag til rammeendringer

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Innsparingstiltak				
Utrede konkurranseutsetting/samarbeid om kommunale oppgaver/tjenester	0	0	-700	-700
Vurdere redusert antall medlemmer i politiske råd, utvalg og styrever	0	-300	-1 200	-1 200
Vurdere redusert partistøtte til politiske partier	0	-300	-900	-900
Sum Innsparingstiltak	0	-600	-2 800	-2 800
Nye tiltak				
Økt kapasitet innenfor juridisk kompetanse	1 500	1 500	1 500	1 500
Økt ramme i 2026 til dekning av kostnadene ved antall lærlinger tatt inn i høsten 2025	2 000	0	0	0
Sum Nye tiltak	3 500	1 500	1 500	1 500
Nye tiltak og realendringer budsjett	3 500	900	-1 300	-1 300
Ramme 2026-2029	177 929	175 329	173 131	173 131

Kort om kommunalområdet

Digitalisering

Utfordringer

Statlige aktører og avanserte cyberoperasjoner utgjør en økende trussel mot digital sikkerhet, særlig for kritisk infrastruktur

Rask teknologisk utvikling

Tilgang på kvalifiserte **ressurser** med god digital kompetanse

Prioriteringer

Implementering av løsninger basert på **kunstig intelligens (KI)**

Etablere løsninger med **velferdsteknologi**

Styrke overvåking for å øke **digital sikkerhet**

Digitalt kompetanseløft for å sikre god implementering av digitaliseringsprosjekter



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
– på kornet

Driftsbudsjett, Digitalisering - forslag til rammeendringer

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
<i>Innsparingstiltak</i>				
Reduksjon av lisenskostnader Ikomm	-300	-300	-300	-300
Reduksjon i brukerkost Ikomm	-500	-500	-500	-500
Reduksjon i driftskostnader Ikomm	-200	-200	-200	-200
Reduksjon i kostnader til bistand Ikomm	-200	-200	-200	-200
Sum Innsparingstiltak	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200



Driftsbudsjett, Digitalisering - forslag til rammeendringer

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
<i>Nye tiltak</i>				
Ett årsverk for oppfølging av velferdsteknologi	0	1 000	1 000	1 000
Norsk helsenett - VKP	205	205	205	205
Samhandlingsteknologi rundt sårbar person (VT-18)	250	250	250	250
Styrke informasjonssikkerhet - økning av kostnad	1 100	-400	-400	-400
Styrke informasjonssikkerhet - økte lisenskostnader Microsoft Defender	730	840	840	840
Turnus KI - Visma GAT Optur	500	500	500	500
Andre tiltak	865	2 220	3 744	4 253
<i>Sum Nye tiltak</i>	<i>3 650</i>	<i>4 615</i>	<i>6 139</i>	<i>6 648</i>
Nye tiltak og realendringer budsjett	2 450	3 415	4 939	5 448
Ramme 2026-2029	88 926	90 391	90 915	91 424

Konkrete tiltak Digitalisering

- Investeringer i KI-tiltak for å automatisere og forbedre arbeidsprosesser og gi økt tjenestekvalitet
- Investeringer i velferdsteknologiløsninger i tett dialog med Helse- og mestring
- Etablere bedret sikkerhetsovervåkning av kommunens digitale infrastruktur
- Starte strukturert opplæring i digital transformasjon med fokus på at dette er en strategisk og helhetlig endringsprosess der teknologi brukes til å fornye tjenester, arbeidsformer og organisasjonskultur



Kort om kommunalområdet – Plan og teknikk

Utfordringer

- Store utfordringer innen avløp
- Kommunale bygg som ikke er funksjonelle til fremtidens tjenester
- Vedlikeholdsetterslep – vei
- Idrettsanlegg med behov for oppgradering og vedlikehold
- Ansvar for gamle drikkevannskilder som ikke tilfredsstiller dagens krav til vannkvalitet og sikkerhet,
- Opprettholde gode veterinærtjenester

Prioriteringer

- Omfattende investeringsprogram innen vann og avløp,- nytt renseanlegg, vurdere hovedledningsnett og oppdatering strategiske styringsdokumenter
- Målrettede tiltak for energieffektivisering i kommunale bygg, ny renovasjonsavtale med vekt på kildesortering, samt oppgradering og utvidelse av ladestasjoner for elbil
- Veier med høyest årsdøgntrafikk gis forrang. Omstillingsprosjekt har som mål å sikre riktigere ressursbruk – mer midler der folk faktisk ferdes.
- Investeringsprogram for idrettsanleggene – flombelysning på kunstgressbanene, oppgradering av Trøgstad svømmehall og utstyrslager Spydeberg stadion.



Driftsbudsjett, Plan og teknikk - forslag til rammeendringer

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
<i>Innsparingstiltak</i>				
Avvikle bruk av robotklippere på kommunale områder	-227	-227	-227	-227
Gebyr for søknad av hogst i kommunal skog	-80	-80	-80	-80
Husleieinntekt kommunale lokaler, sporadiske avtaler	-400	-400	-400	-400
Justeringer av økonomiske rammer, knyttet til beregning av selvkost	11 159	6 184	-2 423	-29 341
Ladestasjoner	-800	-800	-800	-800
Oppheve gratis leie av kommunale bygg over 18 år, for lag og foreninger	-350	-350	-350	-350
Opprette stillingshjemmel for veivokter	0	-78	-78	-78
Reduksjon av forsikringspremie	-840	-840	-840	-840
Reforhandle avtale med VIA3 AS	-400	-400	-400	-400
TV- og internett abonnement betales av leietakerne	-650	-650	-650	-650
Øke inntjening på ladestasjoner tilrettelagt for innbyggerne	-160	-160	-160	-160
Økte leieinntekter kommunale boliger	-500	-500	-500	-500
<i>Sum Innsparingstiltak</i>	6 752	1 699	-6 908	-33 826

Driftsbudsjett, Plan og teknikk - forslag til rammeendringer

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Nye tiltak				
Kompensasjon til deltagere i veterinærvakta	500	500	500	500
Kran til viltvakta	50	0	0	0
LED-lyskilder	2 000	2 000	2 000	2 000
Renhold Høytorp fort - økt aktivitet	237	120	120	120
Sanering av dam Smalelva	1 400	0	0	0
Økte kommunale avgifter og renovasjon	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Nye tiltak	6 187	4 620	4 620	4 620
Nye tiltak og realendringer budsjett	12 939	6 319	-2 288	-29 206
Ramme 2026-2029	162 840	134 498	90 955	64 037





Klima og miljø – prioriterte områder

Klimabudsjett	Kommunale bygg	Næring
Anskaffelser	Gatelys	Klimatilpasning
Vann og avløp	Sirkulærøkonomi	Arealplanlegging

- Klimabudsjett
- Et strategisk verktøy for å planlegge, følge opp og rapportere på klimamål.
- Kommunale bygg
- Energooptimalisering av byggene våre gjennom oppgradering av varmesystemer, overvåking og optimalisering av energibruken.
- Oppgradering av lyskilder til LED.
- Kildesortering – ny avtale på renovasjon.
- Oppgradering av ladestasjoner.



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
– på kornet



Klima og miljø – prioriterte områder

Klimabudsjett	Kommunale bygg	Næring
Anskaffelser	Gatelys	Klimatilpasning
Vann og avløp	Sirkulærøkonomi	Arealplanlegging

- Vann og avløp
 - Nytt renseanlegg.
 - Økt investeringer mindre vann-avløpsprosjekter – fremmedvannsproblematikk.
 - Ny overvannstrategi.
 - Vurdering av hovedledningsnett.
 - Rullering av kommunedelplan og vann og avløp.
- Sirkulærøkonomi
 - Sirkulærøkonomi – satser videre på ombruk av datautstyr, brukte møbler og etablering av ombrukslager for byggematerialer.





Klima og miljø – prioriterte områder

Klimabudsjett	Kommunale bygg	Næring
Anskaffelser	Gatelys	Klimatilpasning
Vann og avløp	Sirkulærøkonomi	Arealplanlegging

- Anskaffelser
- Økt fokus på klima og miljø i anskaffelsene.
- Tilrettelegging for gjenbruk.
- Landbruksnæring





Klima og miljø – prioriterte områder

Klimabudsjett	Kommunale bygg	Næring
Anskaffelser	Gatelys	Klimatilpasning
Vann og avløp	Sirkulærøkonomi	Arealplanlegging

- Gatelys
- Oppgradering av gatelys
- Klimatilpasning
- Klimatilpasningsstrategien følges opp i prosjekter innen vann og avløp og i plan- og byggesaksbehandlingen.





Klima og miljø – prioriterte områder

Klimabudsjett	Kommunale bygg	Næring
Anskaffelser	Gatelys	Klimatilpasning
Vann og avløp	Sirkulærøkonomi	Arealplanlegging

- Arealplanlegging
- Utarbeidelse av en masseforvaltningsplan – et viktig virkemiddel for å redusere klimagassutslipp og miljøpåvirkning gjennom blant annet redusert transport, gjenbruk av masser, effektiv arealbruk og planlegging.

Sentrumsutvikling

- **Reguleringsplan planovergang i Askim sentrum** – tryggere sentrum med rom for videreutvikling.
- **Guderudparken i Askim** – skape en grønn og attraktiv møteplass i sentrum.
- **Gangbro over jernbanen i Askim** – vurdere ny mobilitetsløsning.
- **Kollektivknutepunkt Askim** – planlegges slutført i 2026
- **Avløp ut av Askim** – sentral for en fremtidsrettet avløpshåndtering og for utvikling av stasjonskvartalet.
- **Saneringsprosjekter Askim** – sentralt for videre utvikling.
- **Parkeringsstrategi i Mysen og Askim** – bedre tilgjengelighet og bærekraftige mobilitetsstrategier.



Sentrale investeringsprosjekter

Sentrale prosjekter

- Skole og barnehageprosjekter prioritert – Hovin, Knapstad og Tomter skoler + Ringvoll barnehage. Planlegging av skole på Tomter – fase 2.
- Gjenbruksprosjekter strategi om å vurdere eksisterende lokaler før nybygg. I 2026 er det gjenbruk av lokaler til avlastningshjem for barn og unge, Heggin dagsenter og småhus.
- Vann og avløpsprosjekter – nytt renseanlegg, overføringsledning og saneringsprosjekter.

Prioritering av investeringer fremover

- Demografiutviklingen tilsier at det helsebygg må prioriteres fremover
- Kommunen har ansvar for store kulturminner, og det må prioriteres bevaring og utvikling av disse byggene
- Energieffektivisering av kommunale bygg.
- Avløpsprosjekter
- Klimatilpasningstiltak som overvannshåndtering og blågrønne strukturer



Kort om kommunalområde Kultur og samfunn

- **Utfordring:** Flere bekymringer fra idretts- og kulturaktører om frafall i aktivitet blant barn og unge – sammenheng med dårlig familieøkonomi. Bekymringer rundt ungdomsmiljøet: vold, hatprat, bekymring rundt framvekst av ekstreme holdninger
- **Prioritering:** Demokratisenteret vårt på Høytorp fort og flyktningerutesenter på Trøgstad fort – flyttet stillinger innenfor kommunalområdet - en økning i ramme på drift
- Beholde dagens nivå satsingene "Ett i uka" og Kulturskolen i SFO
- "Visjonær satsing" - nye samarbeidsformer med frivillighet og andre dersom vi skal løse framtidens utfordringer – ungdomsarena Askim
- **Investeringsiltak:**
- Festiviteten kino og kulturhus – universell utforming - alle barn og unge skal kunne opptre fra scena på Festiviteten - også om du sitter i rullestol - vil gjøre kommunen tilskuddsberettiget i desentralisert ordning for tilskudd til kulturbygg – forutsetning.



Driftsbudsjett, Kultur og samfunn - forslag til rammeendringer

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
<i>Innsparingstiltak</i>				
Kutt i stillingsbudsjett - 40 % stilling ved Innbyggertorg og bibliotek	-320	-160	-160	-160
Redusere budsjett på næringsenheten	-65	-65	-65	-65
Redusere innkjøp av materiell, instrumenter, redusere vikarpost og øke inntekter Kulturskolen	-85	-85	-85	-85
Redusere og avvikle støtte til kulturaktører og kulturarrangement og reduksjon av støtte til kulturmiljøvern	-330	-290	-290	-290
<i>Sum Innsparingstiltak</i>	-800	-600	-600	-600
<i>Nye tiltak</i>				
Undervisningsmateriell Fortene	325	325	325	325
<i>Sum Nye tiltak</i>	325	325	325	325
Nye tiltak og realendringer budsjett	-475	-275	-275	-275
Ramme 2026-2029	78 963	79 163	79 163	79 163

- på korner

Prioriterte satsingsområder: **FORTENE**

Indre Østfold kommune har forvaltningsansvar for to fort - Høytorp fort og Trøgstad fort. Høytorp fort er Norges best bevarte innlandsfort fra tiden etter unionsoppløsningen med Sverige. Dette er to unike kulturminner og består av 74 bygninger og to fjellanlegg. Ansvar for de store arealene har Plan og teknikk, mens de to satsningene Team Fortene og Demokratisenteret er organisert henholdsvis under Oppvekst og Kultur og samfunn

- **Team Fortene**

Team Fortene er en alternativ opplæringsarena - et praktisk og arbeidslivsnært opplæringstilbud for ungdom mellom 14 og 23 år. 18 ungdommer har deltatt i tiltaket skoleårene 24 og 25. I snitt så er resultatene slik at 7 ungdommer hvert år har snudd situasjonen fra utenforskap til å gå videre inn i opplæring eller inn i en bedrift.

Team Fortene finansieres som et samarbeid mellom Østfold fylkeskommune, NAV, Deltagruppen og lokalt næringsliv, i tillegg 3 millioner fra Sparebankstiftelsen.

- **Demokratisenteret**

Demokratisenteret skal være stedet hvor ungdom utvikler historekompetanse og demokratisk handlingskompetanse og evne til kritisk refleksjon – lokalisert på Demokratisenteret på Høytorp og flyktningerutesenteret på Trøgstad.

Demokratisenteret har blitt støttet med 7 millioner fra Sparebankstiftelsen.



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

Demokratisenteret –

Ambisjon: regional og nasjonal læringsarena - erstatte de hvite bussene

Utfordring:

Ambisjonene større enn ressurstilgangen

Tilbød høst 25: 600 9.klassinger et formidlingsopplegg med kunnskap om 2.verdenskrig og hvordan de skal trene sine demokratiske muskler idag

1 stillingsressurs og ingen driftsmidler

Løsning: flyttet ressurser fra andre enheter i kommunalområdet slik at vi fra 2026 har 2,4 stillingsressurser - løst innenfor ramme. Konsekvens mindre ressurser til oppfølging av lokalråd, kunstsamling – forenkle arbeidsprosesser og jobbe annerledes.

Ikke funnet rom til: overnattingsbygg slik at vi kan huse elever over flere døgn - kostnadsberegnet til 16,3 millioner i investeringsutgifter og med forventede driftsutgifter på 520.000 kroner årlig. Et overnattingstilbud vil i tillegg kreve at vi må bemanne Demokratisenteret opp ytterligere.



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
– på kornet

Visjonær satsing på samhandling med frivilligheten og andre



Statutter for samarbeidstiltak – forslag til K-styret (under behandling)

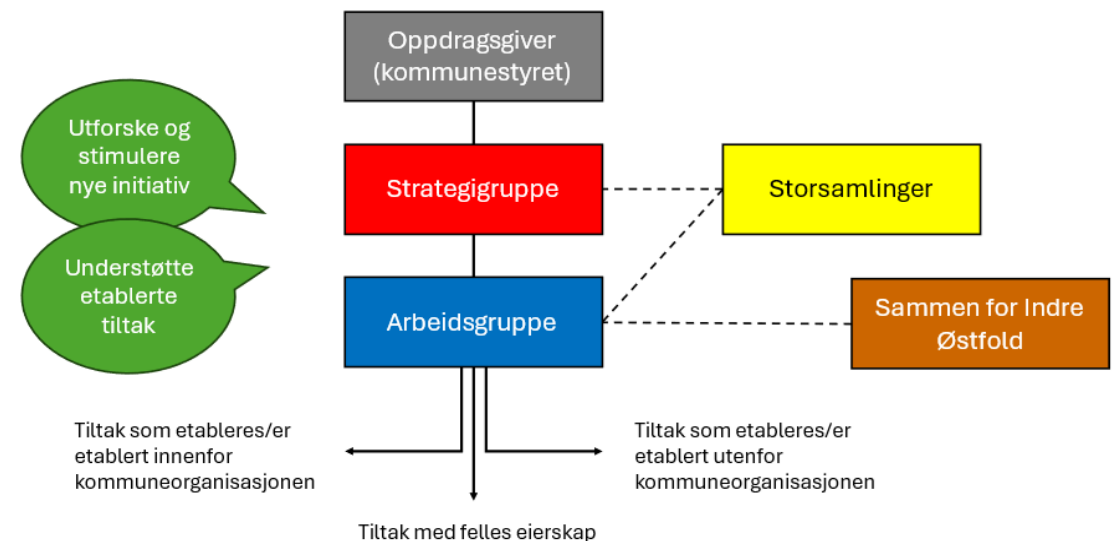
Kriterium	Spørsmål for vurdering
1. Merverdi for innbyggerne/samfunnet	Bidrar tiltaket til økt livskvalitet, inkludering eller trygghet?
2. Ny eller bedre løsning / oppgavefordeling	Er dette en ny måte å løse en kjent utfordring på, eller innebærer det en endret rollefordeling?
3. Utstrakt grad av samhandling	Er tiltaket utviklet og gjennomført i samarbeid mellom flere aktører?
4. Ressursinnsats fra frivillige og/eller andre aktører	Er frivillige, ideelle, private eller næringsaktører aktivt involvert med tid, kompetanse eller midler?
5. I grenseområdet mellom offentlig tjenesteapparat og sivilsamfunn	Berører tiltaket oppgaver som tradisjonelt har vært offentlige, men som nå løses i samarbeid?



Visjonær satsing på samarbeid mellom kommune, frivillighet og andre – innarbeidet i HØP

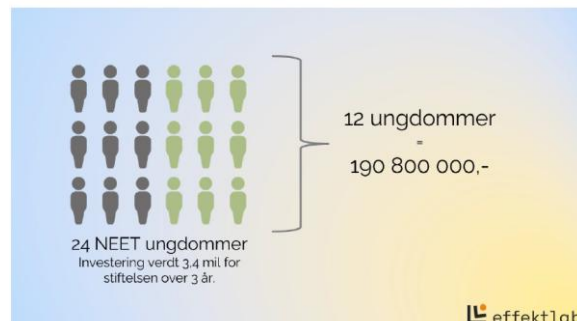
- Prioriteringer er foretatt sammen med frivilligheten for det som gjelder samarbeid mellom kommune og frivillighet
- Følgende er prioritert i HØP 2026 – 2029:
 - **Nytt ungdomshus** lokalisert i Askim
 - Vurdere "**Fritid med bistand**": *Fritid med Bistand (FmB) er en metode for å støtte sosial inkludering i selvvalgte kultur- og fritidsaktiviteter. Metoden er strukturert gjennom seks trinn for å sikre progresjon inn i en selvvalgt fritidsorganisasjon.*
 - **Frivillighet som folkehelsetiltak** – samarbeid om rekruttering av frivillige
 - **ABC** - ABC er en folkehelsekampanje som handler om å bygge og styrke psykisk helse for hele befolkningen. Frivilligsentralene har fått midler fra Østfold fylkeskommune.

Organisering av kommunalt-frivillig samarbeid



Visjonær satsing på samarbeid mellom kommune, frivillighet og andre (2)

- Samhandling – sosialt entreprenørskap **Restart 16-24**
 - Indre Østfold kommune
 - Inn på TUNET og Effektlab
 - Sparebankstiftelsen 1 Østfold og Akershus
- Målsetting: At ungdommene går videre til jobb, utdanning eller arbeidstrening
- *NEET er en internasjonalt mye brukt forkortelse for «not in employment, education or training». NEETs er altså personer som verken er i arbeid, under utdanning eller på arbeidsmarkedstiltak, og kan oppleve utenforskap.*
- *I statistikken brukes begrepet oftest om personer som er fra 15 til 29 år gamle. Tallene på denne siden forteller altså om unge mennesker som ikke er i eller på vei mot arbeid.*
- Finansiering med 3,4 mill fra stiftelsen over 3 år, søkes støtte fra andre offentlige aktører inkl. Statlig del av NAV
- Store samfunnsmessige besparelser:



Regionalt samarbeid

- Indre Østfold interkommunale politiske råd (IPR/regionrådet)
 - Viktigste satsing i økonomiplanperioden er Campus Indre Østfold med målsetting om å videreutvikle med flere utdanningstilbud, og flere studenter. Styringsgruppe er ordførerutvalget og referansegruppe er kommunedirektørutvalget
 - Avsatt midler til 1 årsverk regional koordinator + driftsmidler
 - Forutsetter bidrag fra alle 4 kommunene som inngår i IPRet
- Sekretariatsfunksjon for Ring4-samarbeidet som skal være selvfinansierende.
- Medlem av Osloregionen IPR.



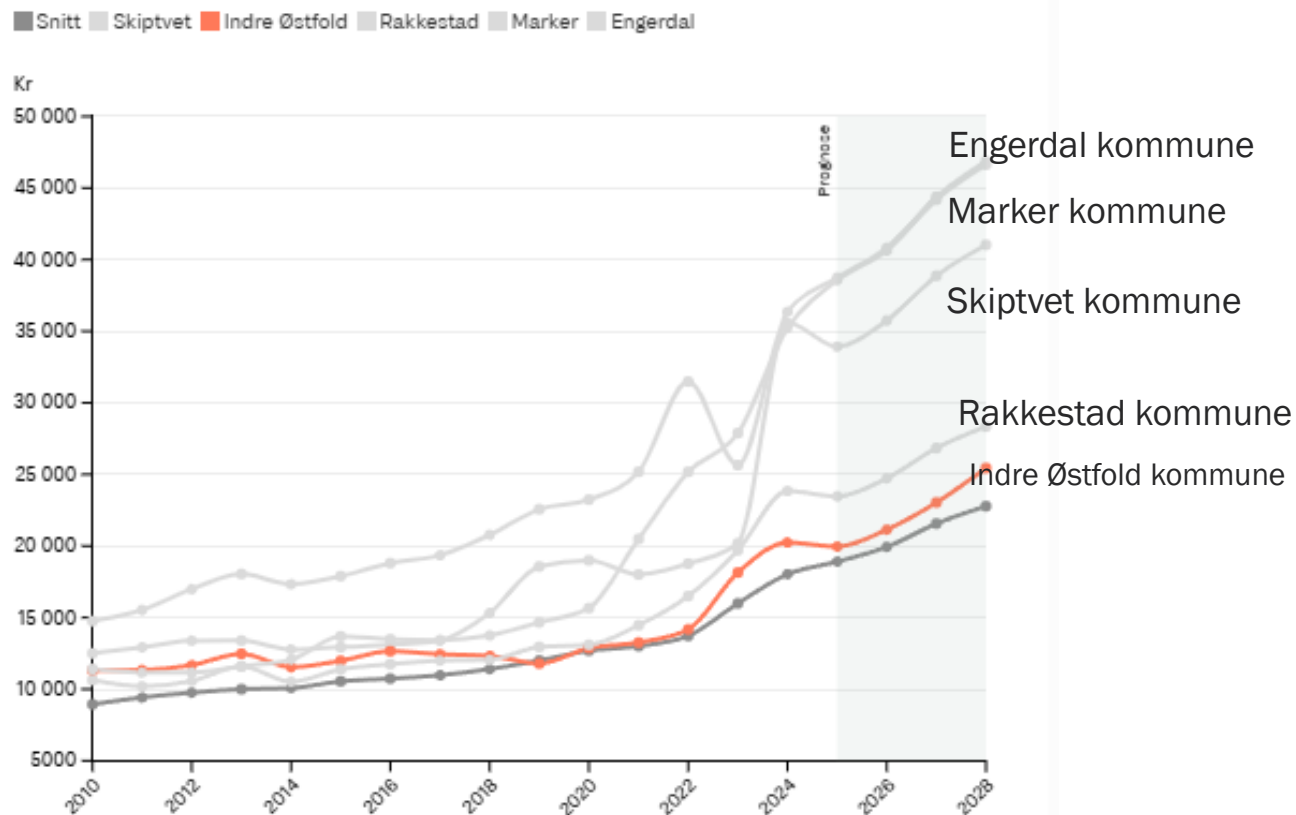
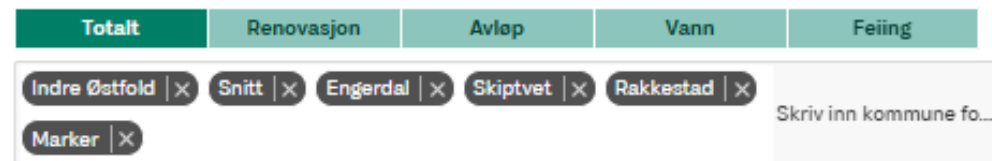


Gebyrer og brukerbetalinger



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
– på kornet

Boligbyggerindeksen



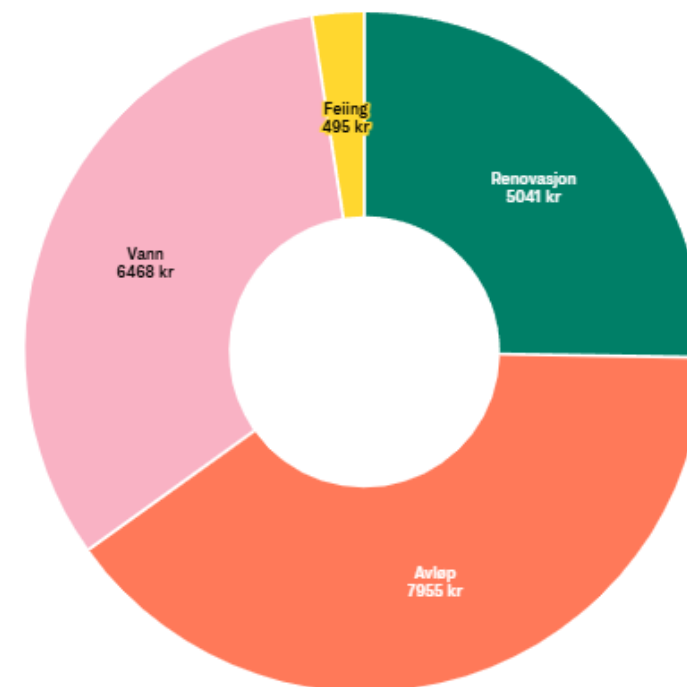
Kommunale avgifter i Indre Østfold: 19 959 kr

Indre Østfold (orange graf under): Ned 283 kr (-1,4 %) fra 20 243 kr i 2024.

Feiing, vann, avløp og renovasjon.

Slik fordeler de kommunale avgiftene seg i Indre Østfold:

Renovasjon Avløp Vann Feiing



KOMMUNE
- på kornet

ØSTFOLD



Kommunale avgifter - vann, avløp og renovasjon

Statlige føringer knyttet til sikker vannforsyning, rensekrav for avløp (overvannshåndtering) og miljøkrav er førende for arbeidet med vann, avløp og renovasjon.

Mange kommuner rundt Oslofjorden har fått de samme kravene.

Når alle etterspør sammen kompetanse, tjenester og varer i marked, presses prisene oppover.

Dette bidrar til økte kostnader, og gebyr for sluttbrukerne

Risiko for pålegg om byggestopp



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

Kommunale avgifter - vann, avløp og renovasjon

Tiltak fra staten for å lette byrden for innbyggerne

- Redusert merverdiavgiftssats fra 25 % til 15 % på vann, avløp og slamtømming fra 1.7.2025

Endringer i regelverket fra 1.1.2026

- Endret maksimal avskrivningstid er forlenget på ledningsnett fra 40 til 80 år og på renseanlegg, pumpestasjoner og høydebasseng fra 20 til 40 år.
- Endring av kalkylerenten
 - Renten øker fra 3,84 % i 2025 til 4,67 % i 2026



Gebyrer Vann og avløp – inkl. mva

Vann	2025	2026	2027	2028	2029
Abonnements gebyr	2 166	2 233	2 269	2 354	2 438
Forbruksgebyr (kr/m ³)	28,68	30,55	31,00	32,17	33,30

Avløp	2025	2026	2027	2028	2029
Abonnements gebyr	2 537	2 745	3302	3 899	4 534
Forbruksgebyr (kr/m ³)	36,12	39,30	45,80	55,76	64,83



Gebyrer

Normalgebyr	2025	2026	2027	2028	2029
Feiing	495	570	584	598	610
Renovasjon	5 041	5 383	5 424	5 493	5 581
Slamtømming	1 553	1 556	1 600	1 659	1 804
Kontroll og tilsynsgebyr	716	716	734	757	777



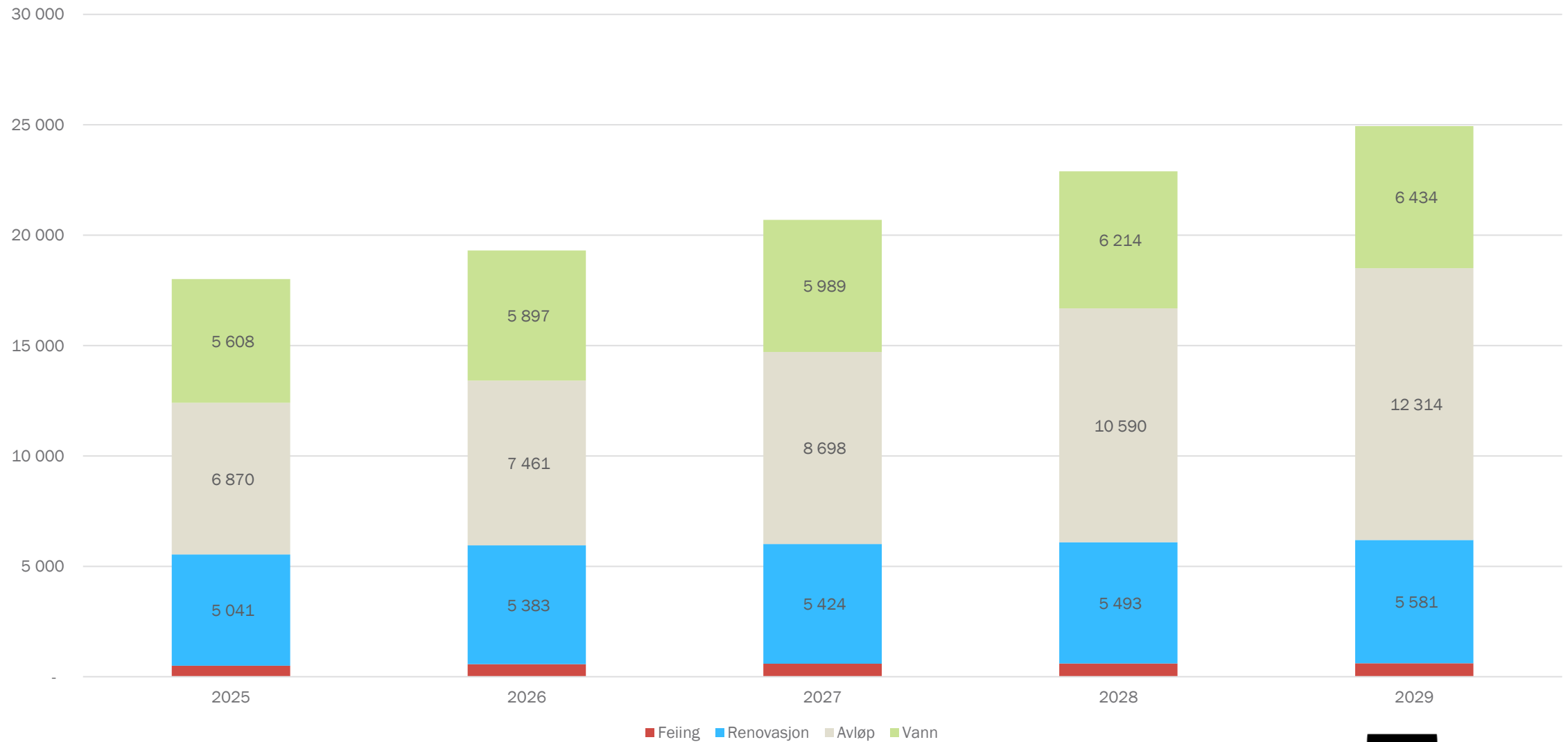
Avgifter til husstand

- Feiegebyr, VA-gebyr, renovasjonsgebyr

Forbruk	2025 (25% mva)	2026 (15% mva)	Økning i kr	%vis økning
120 m ³	18 013	19 311	1 297	7,2 %
200 m ³	23 196	24 897	1 701	7,3 %



Årskostnad ved 120 m³



Oppsummering tallbudsjettene



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

Investeringer i økonomiplanperioden

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Investeringer i varige driftsmidler	757 071	841 310	755 173	1 020 907	1 099 438	965 900	999 438
Tilskudd til andres investeringer	4 767	4 750	4 700	4 750	2 750	2 750	2 750
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	8 726	10 000	9 530	11 000	12 000	13 000	14 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	770 564	856 060	769 403	1 036 657	1 114 188	981 650	1 016 188
Herav selvkostfinansiering				444 550	789 850	756 200	741 200
Renteutgifter				271 531	303 846	347 799	396 182
Avdrag på lån				164 300	181 600	199 277	213 575
Sum renter og avdrag				435 831	485 446	547 076	609 757



Utvikling i driften for økonomiplanperioden

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Politisk vedtatt budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Rammetilskudd	-1 812 972	-1 820 305	-1 899 446	-2 007 339	-2 047 286	-2 083 031	-2 119 492
Innteks- og formuesskatt	-1 408 408	-1 728 846	-1 706 993	-1 812 955	-1 822 020	-1 831 130	-1 840 286
Eiendomsskatt	-57 382	-54 200	-55 200	-52 600	-53 600	-53 600	-53 600
Andre generelle driftsinntekter	-186 930	-134 500	-134 500	-108 000	-68 500	-56 500	-42 000
Sum generelle driftsinntekter	-3 465 693	-3 737 851	-3 796 139	-3 980 894	-3 991 406	-4 024 261	-4 055 378
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	3 264 498	3 419 256	3 510 896	3 637 408	3 600 744	3 534 116	3 509 224
Renteinntekter	-105 050	-87 000	-107 000	-81 885	-82 747	-90 660	-97 462
Utbytter	-37 619	-20 000	-12 400	-13 500	-15 500	-16 500	-16 500
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-2 870	-500	-500	-2 000	-2 100	-2 200	-2 300
Renteutgifter	226 398	248 202	244 942	271 531	303 846	347 799	396 182
Avdrag på lån	140 630	165 715	158 875	164 300	181 600	199 277	213 575
Netto finansutgifter	221 489	306 417	283 917	338 446	385 099	437 716	493 495
Netto driftsresultat	20 294	-12 179	-1 326	-5 040	-5 563	-52 429	-52 659

Kommer det mer gjennom budsjettforhandlingene om neste års statsbudsjett?

Kommunedirektøren har lagt til grunn en moderat styrking på 10 mill kroner mer i frie inntekter enn hva som er presentert i statsbudsjettet.

Det må også prioriteres i statsbudsjettet, men velferdstjenestene er grunntjenestene til innbyggerne

- barnevern, barnehage, skole, pleie og omsorg

Mange krever at kommunene skal få økte overføringer, men spørsmålet er hvordan dette prioriteres inn i budsjettforhandlingene.



Hvis vi ikke får økte overføringer, kommunedirektørens anbefaling til inndekning

- Reduksjon ikke-lovpålagt tjenestetilbud innenfor psykisk helse 1,500 mill
 - Foreldredrevet ordning på 17. mai 1,300 mill
 - Legge ned tilbud om alternativ opplæringsarena på 5.-7. trinn og ungdomstrinn 1,000 mill
 - Ungdomsteamet avvikles 3,400 mill
 - Reduksjon i tilskudd og overføringer til ulike eksterne selskaper og organisasjoner 1,000 mill
 - Redusert overføring til eldreomsorg 1,800 mill
- 10,000 mill**



Oppsummering



- Et budsjett for 2026 som balanserer på "knivseggen", og fordrer at vi får effekt av alle omstillingstiltak.
- Å vri budsjettmidler fra yngre innbyggergrupper til eldre er svært krevende da enkeltvedtak til de under 67 år fortsatt øker, men arbeidet er startet.
- Helt nødvendige tiltak innen veldferdsteknologi og digitalisering er innarbeidet.
- Mot slutten av økonomiplanperioden øker budsjettmidlene til eldreomsorgen, men ikke i så stor grad som demografien skulle tilsi (økning i antallet over 80 år på to år fra 2023 til 2025 er allerede på 16 %).
- Forebygging forsøkes skjermet og er til en viss grad styrket.
- Barnevernet er styrket da utfordringene og behovene er langt større enn dagens budsjetttramme.
- Styrker midler til bidrag til livsopphold (NAV), men fordrer tiltak for å få flere i arbeid og utdanning.
- Samhandlingen med frivilligheten og sosiale entreprenører til beste for innbyggerne innarbeidet med tiltak.
- Store utfordringer knyttet til avløpssituasjonen - i verste fall fare for byggestopp.
- Investeringene er på et for høyt nivå, men behovene er også stor – betydelig økning i finanskostnader.
- Avgifter og gebyrer øker, men er omtrent på landsgjennomsnitt.
- Fortsatt stort behov for omstilling og kontinuerlig forbedring for å unngå nye større kutt.



Budsjettbehandling i høst



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

Politisk behandling

- 07.11 Kommunedirektøren legger fram forslag til Handling- og økonomiplan 2026-2029
- 07.- 17.11 Innsending av spørsmål i politikermoduleen i Framsikt
- 24.11 Frist for svare ut spørsmål (ikke utredninger)
- 25.-27.11 Behandling i råd og utvalg
- 27.11 Frist for innsending av alternativt budsjettforslag
- 28.11 Formannskapet innstiller til kommunestyret
- 16.12 Kommunestyret behandler og vedtar årsbudsjett og økonomiplan



Politikermodulen

- Alle har tilgang til Handlings- og økonomiplanen på Indre Østfold kommunes hjemmeside eller som vedlegg til saksframstillingen når sakslistene sendes ut
- For å stille spørsmål og lage alternativt budsjett
 - Tilgang til politikermodulen (<https://framsikt.net>)
 - Pålogging med politiker e-posten + passordet ditt på denne
 - Gå inn på spørsmål og svar
 - Fyll ut feltene som kommer
 - Brukerveiledning: [Hjelpesenter](#)
- Administrasjonen bistår med teknisk bistand for å lage alternativt budsjett
 - Del budsjettforslaget med administrasjonen (nødvendig for web-versjon/publisering til f-skapet) – behandles konfidensielt
- Alle kommunestyrets medlemmer har tilgang i politikermodulen
 - Anbefaler at partiet etablere bare **et** budsjettforslag pr. parti knyttet til gruppeleders/utpekt sekretærs tilgang
 - Forslaget kan deles med gruppa



Velkommen til Framsikt!

 [Logg inn](#)

Vil du lese mer om hvordan du bruker Framsikt?

Vårt hjelpesenter finner du ved å trykke på spørsmålstegnet oppe i høyre hjørne når du er innlogget, og deretter på «Hjelpesenter».

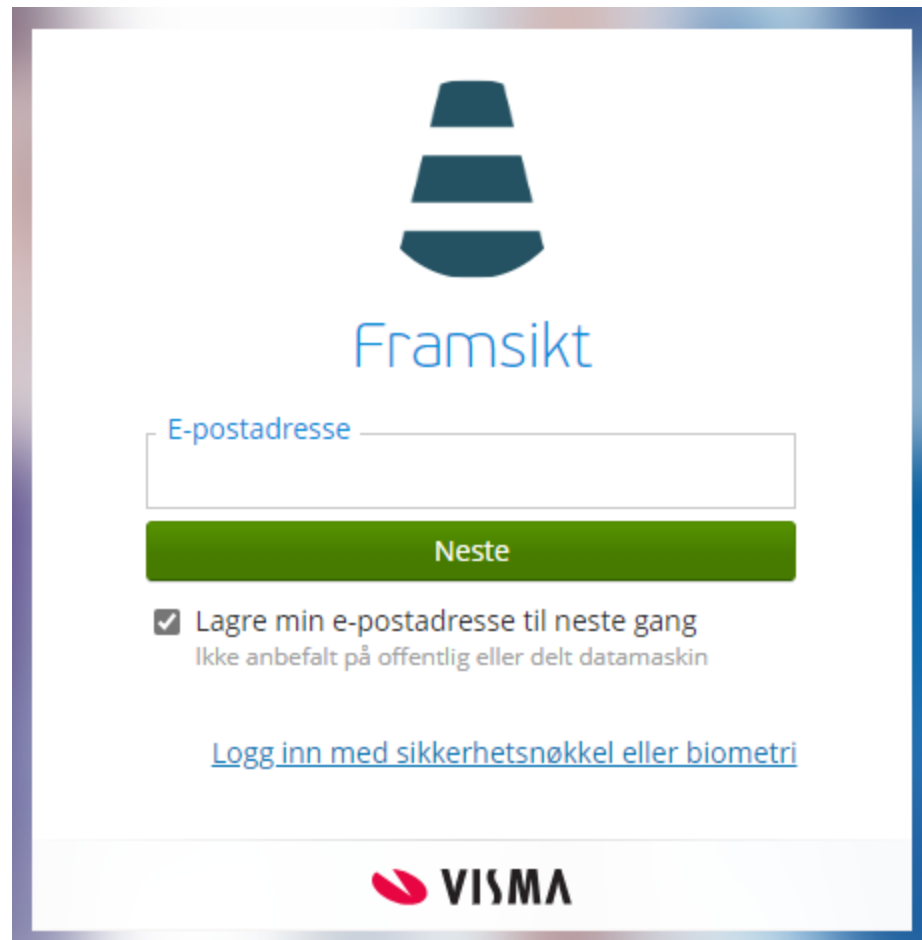
Ikke tatt i bruk Framsikt enda?

[Besøk vår hjemmeside](#) og se vår løsning for helhetlig virksomhetsstyring.

Reviderte KOSTRA-tall for 2023

Analysemodulen i Framsikt er oppdatert med reviderte KOSTRA-tall for 2023 fra SSB per 17.06.

Fyll inn e-post-adresse og trykk «Lagre min e-postadresse til neste gang»:

A screenshot of a login interface for 'Framsikt'. At the top is a logo consisting of three stacked, rounded trapezoidal shapes in dark blue. Below the logo, the word 'Framsikt' is written in a blue sans-serif font. Underneath is a text input field with the placeholder text 'E-postadresse' in blue. Below the input field is a solid green button with the white text 'Neste'. Below the button is a checked checkbox followed by the text 'Lagre min e-postadresse til neste gang' and a smaller line of text 'Ikke anbefalt på offentlig eller delt datamaskin'. Below this is a blue hyperlink that reads 'Logg inn med sikkerhetsnøkkel eller biometri'. At the bottom of the interface is a white bar containing the 'VISMA' logo, which consists of a red stylized leaf icon followed by the word 'VISMA' in black capital letters.

Framsikt

E-postadresse

Neste

☒ Lagre min e-postadresse til neste gang
Ikke anbefalt på offentlig eller delt datamaskin

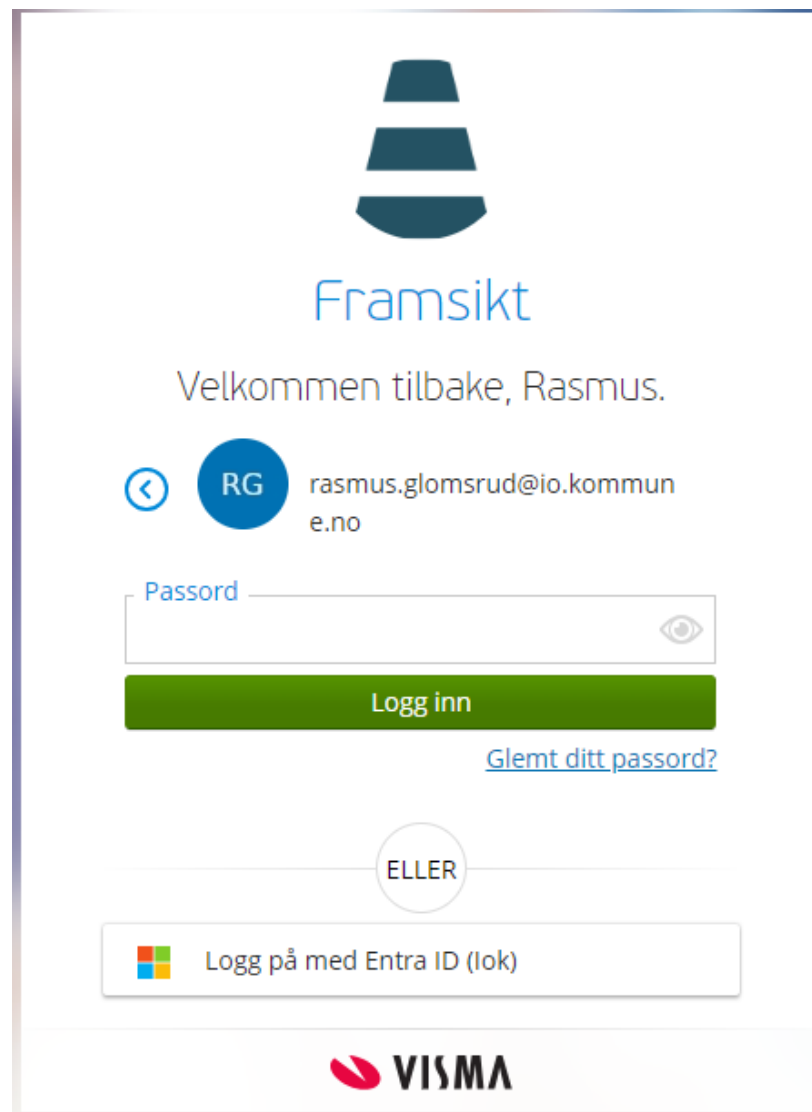
[Logg inn med sikkerhetsnøkkel eller biometri](#)

 VISMA



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

Viktig i neste steg å velge nederste påloggingsknapp
«Logg på med Entra ID (lok):



The screenshot shows a login interface for 'Framsikt'. At the top is a logo consisting of three stacked dark blue trapezoids. Below it, the word 'Framsikt' is written in blue. A message 'Velkommen tilbake, Rasmus.' is displayed. Below this is a user profile section with a back arrow icon, a blue circle containing 'RG', and the email 'rasmus.glomsrud@io.kommune.no'. A password field is labeled 'Passord' and has an eye icon for toggling visibility. A green 'Logg inn' button is below the password field, with a link 'Glemt ditt passord?' to its right. A horizontal separator with a circle containing 'ELLER' is in the middle. Below it is a button with the Microsoft logo and the text 'Logg på med Entra ID (lok)'. At the bottom is the 'VISMA' logo.


Framsikt

Velkommen tilbake, Rasmus.

  rasmus.glomsrud@io.kommune.no

Passord



Logg inn

[Glemt ditt passord?](#)

ELLER

 Logg på med Entra ID (lok)





INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

Brukerveiledning



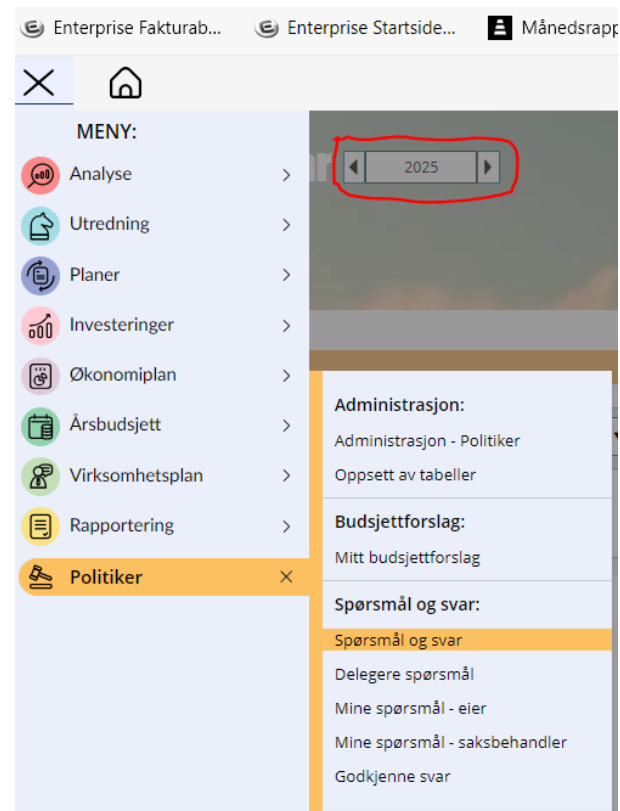
Spørsmål og svar 2026

Indre Østfold

Det er nå stengt for å stille spørsmål

Spørsmål og svar Vis Alle

ID	Tema	Spørsmål
----	------	----------



Enterprise Fakturab... Enterprise Startside... Månedssrap...

MENY:

- Analyse
- Utredning
- Planer
- Investeringer
- Økonomiplan
- Årsbudsjett
- Virksomhetsplan
- Rapportering
- Politiker

Administrasjon:

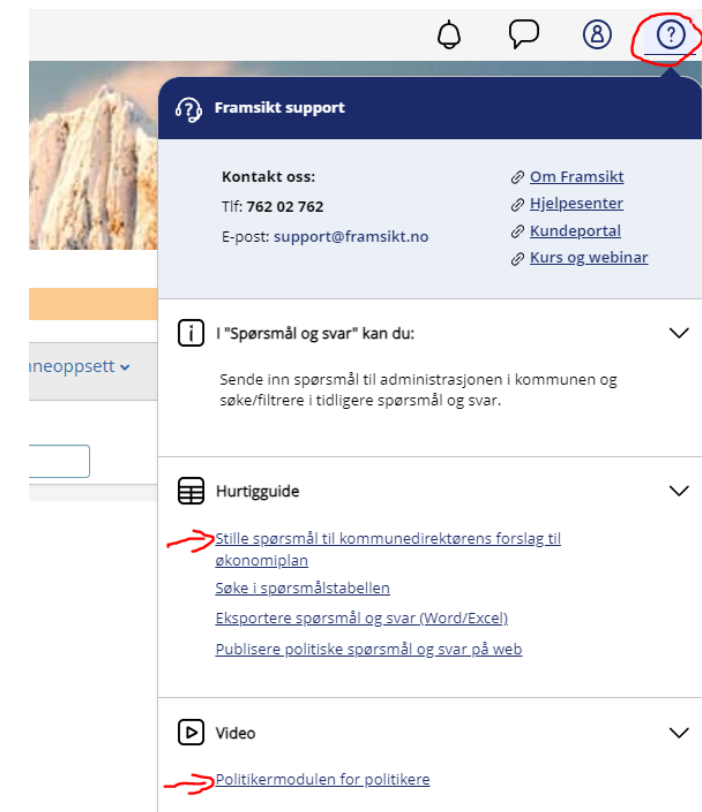
- Administrasjon - Politiker
- Oppsett av tabeller

Budsjettforslag:

- Mitt budsjettforslag

Spørsmål og svar:

- Spørsmål og svar
- Delegere spørsmål
- Mine spørsmål - eier
- Mine spørsmål - saksbehandler
- Godkjenne svar



Framsikt support

Kontakt oss: Tlf: 762 02 762 E-post: support@framsikt.no

Om Framsikt Hjelpesenter Kundeportal Kurs og webinar

I "Spørsmål og svar" kan du: Send inn spørsmål til administrasjonen i kommunen og søke/filtrere i tidligere spørsmål og svar.

Hurtigguide

- Stille spørsmål til kommunedirektørens forslag til økonomiplan
- Søke i spørsmålstabellen
- Eksportere spørsmål og svar (Word/Excel)
- Publisere politiske spørsmål og svar på web

Video

- Politikermodule for politikere



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

Spørsmål?



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet



Bærekraftig utvikling

«En bærekraftig utvikling er en utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få tilfredsstillende sine behov»

Verdenskommisjonen for miljø og utvikling
(Brundtlandkommisjonen, 1987)



INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
– på kornet